

ЮВІЛЕЙНА КНИГА

КАФЕДРИ ХІМІЇ

нам 50

Університетська освіта завжди визначала напрямок та динаміку соціального розвитку суспільства. А інтелект особистостей, здатних створювати наукові школи та сприяти їх послідовникам творчо осягати обране проблемне поле, завжди слугував підґрунтям існування науки. Проте, для людства, наука ніколи не була самоціллю. Здобуті знання спрямовувались у прикладний напрямок, освітні програми, виховні практики.

Найкраще середовище, у якому інтелектуальна праця науковців сягає свого максимуму, ідеологічної привабливості й набуває світоглядної перспективи та теоретичної чистоти - це університетська кафедра, завдяки якій продукт інтелектуальної праці стає доступним для світової спільноти та студентства, зокрема.

Сучасний освітній ринок сприймає лише міцні та творчі університети. А міцний університет вимагає потужної системи академічних і суспільних цінностей, в основі яких лежить університетська кафедра.

Ця книга - перша спроба творчого колективу кафедри хімії повернутися до витоків своєї історії, а 50-ти річний ювілей кафедри – привід згадати та зустрітися близьким та рідним людям – хімікам, зв'язати воєдино минуле кафедри та її сьогодення. Книга присвячується звичайним людям, які своєю щоденною та кропіткою працею творили, творять і, сподіваємось, будуть творити історію рідної кафедри та рідного університету.

Дуже хочеться, щоб це видання стало насправді пам'ятним для кожного, хто візьме його до рук: студента, випускника, викладача, працівника університету. Отже, це колективне, узагальнене видання про нас усіх. А деталізація? Деталізація буде далі: у наступних виданнях до наступних ювілеїв.

Віримо, у Житомирського державного університету і кафедри хімії їх попереду ще багато!

*Завідувач кафедри хімії
доцент Чумак В.В.*

Исторический
нарис

Велика частина краєзнавчого матеріалу, що пов'язаний з будинком № 42 на вулиці Пушкінській, базується на роботах Георгія Мокрицького та Бориса Дубмана

Вулиця Пушкінська – одна із найстаріших вулиць Житомира. Її історична назва – вулиця Зелена. Це була стародавня дорога з Петрівської гори в Передмісті (нині майдан Корольова). У XVIII столітті дорога почала забудовуватися і з неї утворилися дві вулиці –

Зелена і Глиняна (нині вулиця Театральна). Зелена вулиця закінчувалася тупиком перед садибою адвоката Словацького в районі нинішнього Нового бульвару. В першій половині XIX століття вулицю продовжили до Великої Бердичівської. В другій половині XIX століття, коли проклали нові вулиці Молчанівську (тепер Новий бульвар) і нинішній Старий бульвар, то Зелена вулиця від Молчанівської зробила поворот на південь, закінчуючись на Старому бульварі. Тоді ж вона і змінила назву на Жандармську. З часом почалося формуватися продовження Жандармської

вулиці від нинішнього Старого бульвару до Монастирської вулиці (тепер вул. Шевченка). Це нове продовження одержало назву Новожандармської вулиці, а стара її частина стала називатися Старожандармською. У 1899 році до сторіччя з дня народження Пушкіна О. С. обидві вулиці об'єднали в одну під назвою вулиця Пушкінська, яка з такою назвою існує і до тепер. На Пушкінській вулиці є багато пам'ятників історії і архітектури. Довжина її складає близько 2-х кілометрів.

Будівля, де тепер знаходиться природничий факультет Житомирського державного університету імені Івана Франка, є унікальною спорудою. Це – перший триповерховий будинок в стилі неокласицизму у Житомирі, побудований у 1882 році для першого в історії міста вищого навчального закладу – єврейського вчительського інституту. Також він є пам'яткою архітектури і містобудування (охоронне свідоцтво № 174).

Історія цієї будівлі пов'язана з Житомирським рабинським училищем, яке було відкрито у м. Житомирі в 1846 році у зв'язку з «подписанием высочайшего указа 13 ноября 1844 года, было повелено учредить для приготовления учителей еврейского закона и раввинов – раввинские училища, сравнив их в отношении к общим предметам с гимназиями». Училища мали забезпечувати вчителями талмуду усі єврейські громади величезної імперії. «В раввинских училищах евреям предметам обучать в учительском отделении в такой степени, чтобы воспитанники оного могли преподавать сии предметы в училищах 1-го и 2-го разрядов, а в раввинском – сколько необходимо для образования раввина, отклоняя, если не

при самом начале, то, по крайней мере, при первой представляющейся возможности, все излишние философские умозрения комментаторов Талмуда». У секретній записці було зазначено: «По открытии обоих раввинских училищ объявить во всеобщее сведение, что по истечении 20 лет никто не может быть определен в учителя еврейских предметов, ниже избран в раввины, если не обучался в таком училище». Таких училищ було лише два у Царській імперії у Житомирі та Вільно.

Не маючи власного будинку, училище знаходилося у непристосованих приміщеннях. Зокрема, в будинку № 23 на вулиці Малій Бердичівській, а також на розі Малої Бердичівської, Чуднівської, Театральної та в інших місцях.

Оскільки єврейських училищ на всю Російську імперію було тільки два, в них згуртувалися найкращі, найпрогресивніші інтелектуальні сили євреїв, а також українців і росіян.

Відтак, міста, де вони діяли, – Вільно і Житомир – були свого роду єврейськими університетськими центрами. Завдяки цьому навчальному закладові євреї нашого регіону долучалися до світової культури та передавали свій досвід.

Чисельність учнів училища постійно зростала. Так у 1848-1850 роках вона становила близько 70 осіб, у 1851-1852 роках близько 200 осіб, у 1864 році зафіксована найбільша кількість учнів – 284 учні. Тому, в 1851 році постало питання про будівництво нового приміщення для Житомирського рабинського училища на розі вулиці Новожандармської та запроектованого бульвару. В акті від 30 вересня 1851 року майданчик для будівлі описаний так: «Місце це знаходиться на рівнині біля населеної частини міста, має пісчано-глинистий ґрунт, зручний для зведення великої будівлі і при тому суміжне з кварталом для будівлі губернської гімназії...».

У липні 1873 року на базі колишнього Житомирського рабинського училища відкривається Житомирський єврейський учительський інститут, який до 1882 року (часу закінчення будівництва нового приміщення на вулиці Новожандармській) знаходився у двоповерховій цегляній будівлі на вулиці Мала Бердичівська.

У рік заснування інституту в ньому було лише 20 студентів, а в 1874 році – вже 37. У 1877 році серед інших абітурієнтів інституту був Шолом Рабинович. Згодом йому від директора інституту Йосипа Гурлянда прийшов лист-відмова: «Ввиду того, что курс обучения в институте четырехлетний, а из бумаг и метрики явствует, что обладатель их родился 18 февраля 1859 года, следовательно, он в 1880 году – всего лишь через три года, в октябре должен будет явиться на призыв, то есть за год до того, как закончит курс в учительском институте». Таким чином Йосип Гурлянд сам викреслив з числа можливих студентів Житомирського інституту майбутнього майстра слова, класика єврейської літератури Шолома Алейхема.

На початку 80-х років XIX століття нарешті вирішилося питання про будівництво власного навчального корпусу інституту. На Новожандармській вулиці залишалася незайманою ділянка, виділена міською Думою колишньому рабинському училищу ще у 60-х роках. Тут і вирішили побудувати єврейський вчительський інститут. Про це йдеться в «Книге протоколов и актов наблюдательного комитета за постройкой зданий для помещения учительского института в Житомире», яка знаходиться в Житомирському обласному державному архіві. Підрядником на цьому об'єкті був житомирський купець 1-ї гільдії Мусій Холоденко.

9 квітня 1880 року було викопано траншеї під фундаменти майбутньої будівлі Житомирського єврейського учительського інституту. Будинок вирішили споруджувати не на розі Новожандармської вулиці і бульвару, а суттєво посунути на схід, у глибину садиби.

12 квітня 1880 року відбулося урочисте закладання першого каменю у фундамент будинку і його освячення. Первісний проект мав суттєві вади, оскільки був складений у Петербурзі як типовий для класичних гімназій імперії, і не враховував багатьох специфічних особливостей Житомира, зокрема багатства Волині на поклади гранітів та слабкість житомирської цегли. Архітектор Київського

навчального округу Рубан разом із уповноваженим житомирським будівельником-десятником Пархоменком почали вносити суттєві зміни у проект.

Так, у квітні-травні 1880 року було вирішено поглибити фундамент головного корпусу, а цегляний цоколь замінити гранітним та підняти. Крім того, будівельний спостережний комітет запропонував зробити металеву обв'язку головного корпусу не лише по периметру третього поверху, а й другого та першого. Для такої обв'язки були виготовлені спеціальні металеві пояси на Денишівському металургійному заводі.

Протягом травня-червня 1880 року продовжувалась кладка фундаменту та цоколя. 4 липня 1880 року ці роботи, в основному, були завершені. У той же час куратором будівництва замість архітектора Рубана був призначений інженер-полковник Чекмарьов. Паралельно велось спорудження будинку лікарні, сараю, дров'яного та господарського двору. За ініціативи нового архітектора для підтримки печей було запропоновано застосувати замість залізних кронштейнів старі залізничні рейки, а поряд з витяжною вентиляцією влаштувати й приточну. У зв'язку з тим, що підрядник істотно виправив проектну документацію, кошторис виконаних робіт станом на 14 липня 1881 року перевищував заплановану суму на 3300 рублів.

У серпні 1882 року було змонтовано 62 гранітні сходинок парадних сходів і 88 – бокових, а у вересні основні роботи на будівництві інституту були завершені. 27 вересня його прийняли в експлуатацію, а 29 вересня 1882 року інститут відсвяткував у триповерховому корпусі новосілля на Новожандармській вулиці. Загалом будівництво тривало майже два з половиною роки.

Основний фасад, що виходить на вулицю, зорієнтований в північному напрямку, тому частина аудиторій (гімнастичний зал, канцелярія, молитовний зал та інші допоміжні приміщення) не забезпечувалася достатнім природним освітленням. Розвинутий боковий фасад зорієнтований на схід. У цій частині будинку й

знаходилися основні аудиторії, вікна яких виходять на схід та південь.

Як свідчать архівні документи, через два роки після новосілля в приміщеннях інституту довелося робити ремонт. Житомирський підрядник Магнер перестелив підлогу у багатьох приміщеннях, подекуди замінив штукатурку, відремонтував печі. У 1885 році під керівництвом цивільного інженера О. І. Ремера було здійснено триповерхову прибудову до західного фасаду головного корпусу, в якій розмістилися приміщення туалетів.

У Державному архіві Житомирської області частково збереглися справи щодо особового складу, списки студентів і викладачів інституту, класні журнали і програми, протоколи засідань педагогічної ради та інші документи інституту за 1873-1888 роки.

Через кілька місяців після новосілля інститут очолив досвідчений педагог, випускник Харківського університету Євген Григорович Котельніков. З лютого 1883 року він разом із сім'єю оселився в п'ятикімнатній казенній директорській квартирі, що знаходилася на першому поверсі інституту, нині тут розташовані лабораторії аналітичної хімії та хімічної технології. У приміщенні інституту жив син Євгена Григоровича — Гліб Євгенович, який став у подальшому видатним конструктором-винахідником, автором першого в світі ранцевого авіаційного парашуту.

На час роботи Котельникова Є. Г. в інституті навчалось понад 80 студентів. При інституті діяли також початкове училище та підготовчі класи. Але, незважаючи на високий професійний рівень викладачів інституту і його безперечно позитивну освітянську роль, цей перший в Україні єврейський педагогічний не влаштовував Міністерство народної освіти

Котельніков Г. Є.

Російської імперії. Адже, інститут мало сприяв вихованню майбутніх єврейських педагогів в імперському російському дусі, для чого власне він і був відкритий. Отож у 1886 році Житомирський учительський інститут, що встиг зробити тільки 13 випусків, було закрито.

У зв'язку з цим чимало його кращих викладачів, на жаль, виїхали. Серед них –Гохман Х. І., який переїхав до Одеси, де був приват-доцентом університету, а з 1894 року отримав звання доктора прикладної математики. Згодом він заснував там разом з колишнім директором Житомирського інституту Гурляндом І. Х. класичну гімназію. У галузі механіки він розвинув математичну теорію кінематичних пар і кінематичних ланцюгів, склав в загальному вигляді рівняння існування механізмів.

Гурлянд І. Х. теж відомий як автор низки наукових праць. Його робота «О влиянии философии мусульманской религии, а именно Мутакаллимов, Ашариев и Мутазалитов, на философию религии Моисея Маймонида» була нагороджена золотою медаллю і надрукована за кошти Санкт-Петербурзького університету у 1863 році. У 1866 р. він визнаний магістром єврейської словесності за дисертацію на тему: «Новые материалы для истории еврейской литературы XV столетия».

За час свого існування інститут підготував більше 200 фахівців, що працювали у єврейських закладах освіти Житомира, Одеси, Сімферополя, Кременчука та в інших містах проживання євреїв Російської імперії.

Після закриття приміщення інституту фактично пустувало чотири роки. Спочатку будинок інституту мали намір віддати для нового реального училища, яке передбачали відкрити в Житомирі, але за поданням міністра народної освіти Державна рада 10 квітня 1890 року прийняла рішення придбати будинок колишнього єврейського вчительського інституту для Житомирської прогімназії.

У 1877 році у величезній Волинській губернії з населенням майже 4 мільйони чоловік і територією понад 70 тисяч квадратних кілометрів (тобто це більше, ніж

території ряду самостійних європейських держав), діяло всього три чоловічих середніх учбових заклади: класична гімназія в Житомирі, прогімназія в Острозі та реальне училище в Рівному. Конкурс на вступ до Житомирської гімназії був настільки високим, що потрапити на навчання було складно. Навіть спроба житомирських педагогів К. Комара та Ф. Зентфлебена відкрити приватну прогімназію не вирішила проблему. В той же час, волинський губернатор П. Грессер доповідав попечителю Київського навчального округу про затримку у розвитку народної освіти у губернії, а з іншого боку вимушеним навчанням багатьох дітей з Волині за кордоном, «где они получают воспитание, конечно, далеко не соответствующее интересам родного края и видам правительства».

Державна рада Російської імперії, розглянувши клопотання Міністра народної освіти, прийняла рішення відкрити в Житомирі з 1 липня 1877 року чоловічу прогімназію. Для нового навчального закладу було орендовано великий двоповерховий будинок полковника корпусу жандармів В. О. Янова на Великій Бердичівській вулиці (тепер тут центр технічної інформації). Але і він не задовольняв потреб прогімназії. Кімнати класів були прохідними і їх не вистачало, бракувало також гімнастичної і рекреаційної зали, перший поверх мав підвищену вологість. Єдиний будинок на Великій Вільській, що належав купцю Ляшкову, міг би влаштувати прогімназію, але він був на той час вже придбаний єпархіальним відомством. Було вирішено добудувати до будинку Янова двоповерхову прибудову з чотирма класами і вже у серпні 1880 року ідею було втілено в життя. Але вона також не вирішила всіх проблем. Лише із закриттям учительського інституту на Пушкінській з'явився реальний шанс перейти прогімназії у кращу будівлю.

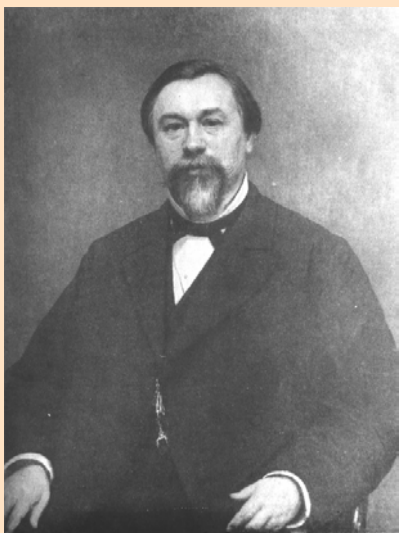
Таким чином, Житомирська прогімназія лише через 13 років свого існування отримала нарешті власне приміщення. Щоправда за нього потрібно було сплатити з казни 133 808 рублів протягом 33,5 років, перераховуючи по 4 000 рублів щорічно в рахунок спеціальних коштів

Міністерства народної освіти, що спрямовувалися на освіту євреїв.

Після закриття інституту будинок протягом наступних чотирьох років майже не експлуатувався (лише кілька приміщень першого поверху тимчасово займало двокласне єврейське училище та були мешканці у казенній квартирі помічника класного наставника). У звіті завідуючого господарським комітетом прогімназії Б. І. Зіффермана зазначено, що за чотири роки, що минули від закриття інституту, зіпсувалися замки у багатьох дверях, побилися 59 шибок у вікнах, вимагала ремонту столярка, підлога. Крім того, у деяких місцях заіржавів дах, від чого на третьому поверсі через затікання зіпсувалася стеля, а в двох кімнатах штукатурка зі стелі зовсім обвалилася. Обсипалася в багатьох місцях зовнішня штукатурка, в стінах головного корпусу з'явилися тріщини.

Проект капітального ремонту будівлі інституту і переобладнання його під гімназію розробив київський архітектор М. Чекмарьов, який раніше керував спорудженням інституту. Передбачалося перепланування приміщення, перенесення деяких вікон і дверей, ремонт флігелів, підсилення підлоги верхнього поверху і влаштування додаткових ферм для кріплення перекриття у зв'язку з обладнанням домової гімназичної церкви (саме завдяки домовій церкві на фронтоні будинку й з'явився хрест, який фігурує на дореволюційних знімках). На відкритих торгах за всі ці роботи найменшу суму зажадав отримати купець другої гільдії Г. Камінір. Він і склав договір на їх виконання за 11 075 рублів.

Капітальний ремонт будівлі було здійснено за 14 тисяч рублів, і на початку листопада 1890 року прогімназія нарешті перебралася у власне просторе приміщення. Тут, зокрема, було відремонтовано 80 вікон та 40 дверей в головному корпусі та флігелі. Над церквою встановлено дерев'яну дзвіницю висотою 10 аршин (трохи більше 7 метрів). Разом з головним корпусом був відремонтований і пансіон з великою кухнею, окремими приміщеннями для лікарні і пральні.

Терещенко Ф. А.

Значну допомогу прогімназії у ремонті і переобладнанні нового приміщення надав її почесний попечитель, відомий житомирські меценат барон І. М. Шодуар. Він, зокрема, пожертвував 3 000 рублів на обладнання церкви, крім того, щороку вносив на всілякі потреби гімназії по 500 рублів. На обладнання гімназичної церкви півтори тисячі рублів пожертвував відомий український меценат Ф. А. Терещенко. Освячення гімназичної церкви в ім'я св. Апостола Євангеліста Іоанна Богослова відбулося

26 вересня 1890 року, наступного дня прогімназія відсвяткувала перехід до нового приміщення. У цей період її відвідали Київський генерал-губернатор, граф О. П. Ігнат'єв та граф О. О. Мусін-Пушкін.

Класи знаходилися на першому і другому поверхах. На другому поверсі були бібліотечний та актовий зал, кімната канцелярії дві «шинельні» (гардероб), вчительська та учнівська кімнати, а також інспекторська та квартира інспектора з 6 кімнат. На першому і третьому поверхах розмістився пансіон для приїжджих учнів, казенні квартири для вихователів пансіону і економа прогімназії. У подвір'ї був флігель лікарні пансіону та будівля з різноманітними господарськими службами: пральнею, коморами, льохами, льодовиками та сараєм.

Ігнат'єв О. П.

Оселившись у великому триповерховому будинку, прогімназія цілком задовольнила свої потреби не тільки в усіх приміщеннях, а й змогла розмістити тут великий учнівський пансіон (свого роду гуртожиток). Оскільки нова будівля цілком могла вмістити повну (класичну) гімназію, знову відновилося подання прохань у Міністерство

народної освіти перетворити Житомирську прогімназію у гімназію класичну або хоча б шестикласну.

Ця проблема з року в рік все більше загострювалася і у 1896 році в п'ятому класі Житомирської чоловічої гімназії не виявилось жодного вільного місця для 40 випускників прогімназії. Їм не залишалось нічого іншого, як від'їжджати з рідного Житомира в інші губернії, щоб продовжити навчання. Щоб вирішити проблему, міська Дума погодилася асигнувати з бюджету 3 тисячі рублів. Але у вищих інстанціях йти житомирянам назустріч не поспішали. Тоді, за пропозицією інспектора прогімназії Я. М. Гадзинського, в Житомирській чоловічій гімназії було відкрито додаткове третє паралельне відділення, щоб забезпечити продовження навчання випускників прогімназії. У цей час наприкінці грудня 1896 року Державна Рада Російської імперії розглянула і прийняла проект перетворення прогімназії у Житомирі в повну гімназію. 17 лютого 1897 року він був затверджений імператором Ніколаєм II.

Згідно з царським указом з 1 липня 1897 року повинно було розпочатись поступове перетворення Житомирської прогімназії в гімназію, шляхом відкриття у ній починаючи з цього часу по одному вищому класу щорічно.

Наприкінці травня 1897 року вперше було переведено учнів четвертого класу до п'ятого, замість випуску з нього, як раніше. 1 липня перетворення прогімназії в гімназію завершилося, а її першим директором був призначений інспектор Я. М. Гадзинський.

31 серпня 1897 року відбулося урочисте відкриття Другої Житомирської чоловічої гімназії. На ньому серед інших високопоставлених осіб були присутні інспектор Київського навчального округу, визначний вчений і громадський діяч,

Ізвольський П. П.

почесний член Російської Академії наук В. В. Вельямінов-Зернов, а також П. П. Извольський (представник давнього дворянського роду, член Державної ради і обер-прокурор Священного Синоду) та граф С. А. Уваров (губернський предводитель дворянства, представник славного родоводу Уварових).

У подальші роки діяльності гімназії в стінах її нового будинку на Пушкінській навчався ряд визначних особистостей.

Найбільш відомою постаттю серед випускників гімназії є безперечно видатний український композитор Борис Миколайович Лятошинський, який закінчив її у 1913 році. До речі, в одному класі з Б. М. Лятошинським навчався інший в майбутньому відомий український митець, театральний режисер і педагог Володимир Неллі, який залишив цікаві спогади про гімназійні роки нашого видатного композитора-земляка. У Другій чоловічій гімназії в 1898-1900

Саша Чорний

роках навчався талановитий російський поет і письменник «творець срібного століття» Саша Чорний. Він недовчився

Хижинський А. С.

до кінця шостого класу і був виключений за порушення дисципліни, як тоді казали з «вовчим білетом» (тобто без права вступу в інші навчальні заклади імперії). Але це не завадило здібному юнаку взятися за перо і співпрацювати з житомирською газетою «Волынский вестник», де він вів сатиричний літопис міста «Дневник резонера».

На літературній ниві прославилося ім'я ще одного вихованця Другої чоловічої гімназії, представника рідкісної професії — майстра

книжкового екслібрису. На початку 1900-х років тут навчався Леонід Хижинський – український книжковий графік, учень Георгія Нарбута. Його перу належать ілюстрації та обкладинки серії книг «Государственный Эрмитаж», ілюстрації до «Поезії» М. Асеева, «Поезії» М. Бажана, збірки «Де сходяться дороги» М. Рильського. Ілюстрації і оформлена Леонідом Хижинським книга О. Форша «Одетые камнем», що демонструвалися в Парижі на Міжнародній виставці в 1937 році, були відмічені срібною медаллю. Він автор оригінальних фронтисписів, заставок, книжкових знаків.

Безперечно цікавою постаттю серед колишніх учнів Другої гімназії був визначний вчений і громадський діяч Василь Якович Яроцький (його батько Яків Васильович був відомим українським істориком, археологом, краєзнавцем. Він викладав в Першій чоловічій гімназії). Яроцький В. Я. створив у гімназії учнівський дарвінівський гурток, пізніше видає на гектографі гімназичний журнал. Паралельно з навчанням у гімназії працює спостерігачем на метеорологічній станції. Змінивши потім декілька міст, засуджений за участь у революційній діяльності, втікає за кордон. Емігрує до Франції, згодом переїжджає до Англії і працює в Британському музеї, навчаючись у вищій школі економічних наук в Лондоні. Потім він співпрацює з європейською та російською пресою. Повернувшись до Росії, читає лекції і публікує статті у часописах «Русское богатство», «Народное слово». Бере участь у роботі вищих органів профспілок радянської Росії, з 1920 року викладає у різних вузах, бере участь в організації Міжнародної Ради профспілок, а у 1924 році – в англо-радянських переговорах. З 1930 року – професор Середньоазіатського державного університету, в 1933-36 роках – ректор цього університету в Ташкенті. У 1938 році в Ташкенті був репресований.

На хвилях історії гімназія пережила бурхливі події першої російської революції, Першої світової війни, змінюючи раз-по-раз господарів. Щоправда, ще у мирні роки управляючий Київським навчальним округом просив

Міністерство народної освіти розглянути питання про реорганізацію Другої гімназії в середнє механіко-технічне училище, але її вдалося відстояти. У той час тут навчалось більше 420 учнів. Це була одна з трьох чоловічих гімназій на терені всієї величезної Волинської губернії.

Під час Першої світової війни у зв'язку з проривом австріяками фронту, як і більшість інших навчальних закладів, Друга гімназія мала евакуюватися, але незабаром ситуація поліпшилась і гімназія залишилась в Житомирі. До 1919 року гімназія продовжувала функціонувати, при ній відкрилась вечірня гімназія товариства вчителів Житомира «Вечірні курси». З остаточним поверненням більшовиків до Житомира доля гімназії вирішилась не на її користь. Гімназія була зачинена. Певний час будинок займали військові, тут у 1919 році діяла Школа червоних командирів 44-ї дивізії (хоча більш відома її адреса — Пушкінська, 35).

У 1920 році в Житомирі був заснований Земельний політехнічний інститут, перетворений згодом у Волинський індустріальний політехнікум імені Леніна. Останній і оселився у 1923 році в будинку колишньої Другої гімназії. Технікум мав механічне, хімічне і будівельне відділення. У 1924 році тут навчалось 342 учні.

Крім того, в стінах будинку на Пушкінській, 42 у 1920-х роках діяла Житомирська третя хіміко-технічна школа керамічного фаху, створена на базі Житомирської Першої механічної школи, заснованої в березні 1922 року. У 1924-26 роках тут навчалась українська художниця-кераміст, одна із засновників Київської майстерні архітектурно-художньої кераміки Н. І. Федорова, яка очолювала її понад 40 років і залишила чимало прекрасних витворів мистецтва в інтер'єрах київських будівель. 1 жовтня 1924 року хіміко-механічна школа злилась з двома іншими —

Федорова Н. І.

Першою механіко-технічною та Другою будівельно-технічною профшколами в одну — індустріально-механічну (технічну) профшколу з механічним, будівельним і хімічним відділами.

Отож, у стінах будівлі колишньої гімназії діяли відразу два різних навчальних заклади, тому заняття тут проводилися у дві зміни. Для вирішення проблеми керуючий Волинським індустріальним технікумом (ВІТ) Калюжний звертався у 1926 році до інженера Волинського окрплану Є. О. Соколова (до речі, автора першого в Житомирі пам'ятника В. І. Леніну) з проханням:

«Волинський індустріальний технікум протягом наступних 5 років має зробити слідуюче поширення:

Пристрійку до головного корпусу, аби задовольнити всім вимогам навчального плану;

Постройку нового хімічного корпусу;

Постройку корпусу майстерень».

Що ж до Волинського індустріального політехнікуму, то він діяв на Пушкінській, 42 до кінця 20-х років. Оскільки тут було кілька відділень, то він вважався вищим навчальним закладом. У ньому викладали найкращі житомирські фахівці-педагоги: професор С. В. Бельський, Г. Г. Завада, О. В. Сівай, Ф. П. Сабанієв, М. П. Пастернаков, П. П. Жбанов, Є. В. Гороновський, М. Е. Круковська, А. Є. Путов, Ф. Я. Кашкадаєв, Н. К. Ненадкевич, О. О. Теодорович.

У 1929 році політехнікум планувалося перетворити на Житомирський індустріальний інститут з факультетом будівництва (шляхового та цивільного) та хімічним (кераміко-силікатним) факультетом (керамічне та цементно-силікатне відділення). Планувалося протягом п'ятирічки прийняти до першого технічного вузу Житомира 140 студентів, але натомість хімічний факультет було переведено до Київського політехнічного інституту.

На зламі десятиліть з навчальними закладами, що розміщувалися на Пушкінській, 38, як і врешті, з багатьма іншими в місті, відбувалися калейдоскопічні перетворення (злиття, роз'єднання, перейменування), через що тепер не

так просто прослідкувати всі ці перетворення. Достеменно відомо лише, що деякий час в цьому приміщенні діяв Житомирський керамічний технікум, Житомирська філія Промислової академії. Нарешті, в 1930 році індустріальна профшкола була перетворена на Волинський індустріальний технікум механічної обробки деревини. Тоді ж індустріальний політехнікум було ліквідовано.

Міськвиконком закріпив за новим технікумом частину будинку на Пушкінській, 42. У іншій частині розміщувалися Хімічний (Індустріально-керамічний) факультет та технікум шляхового будівництва і філія промакадемії. Деякий час тут також знаходився Житомирський гірничий технікум. Всі ці навчальні заклади потім були розформовані або переведені в інші міста. Залишився Житомирський технікум механічної обробки деревини. У цьому приміщенні технікум пропрацював до окупації німцями міста в липні 1941 року, хоча заняття проводилися й у приміщеннях на Пушкінській, 39 та 55.

Студенти факультету іноземних мов. 1965 рік. Пушкінська, 42

Після остаточного визволення Житомира 1 січня 1944 року в приміщенні технікуму на Пушкінській, 42 розмістився тиловий військовий шпиталь. У серпні 1945 року він поступився педагогічному інституту, оскільки його власне приміщення на вулиці Великій Бердичівській (тоді К. Маркса) згоріло від перегріву печей наприкінці 1943 року (в той час, коли тут діяв німецький тиловий шпиталь). Відновлено воно було лише у 1962 році. Отож понад п'ятнадцять років будинок на Пушкінській, 42 був головним корпусом нинішнього Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У зв'язку із створенням Житомирського загально-технічного факультету рішенням Житомирський облвиконком від 6 червня 1960 р. було ухвалено організувати роботу новоствореного факультету на базі навчальних приміщень Житомирського педагогічного інституту імені І. Франка. Загальнотехнічному факультету тоді було виділено п'ять аудиторій у навчальному корпусі по вулиці Пушкінській, 42. Із цих аудиторій лише одна, площею в 20 м², повністю знаходилась у розпорядженні факультету.

Пізніше, у зв'язку з переходом педагогічного інституту у відновлене приміщення на Великій Бердичівській та за сприянням Житомирського облвиконкому 17.02.1962 р. Житомирським педагогічним інститутом ім. І. Франка було передано на умовах оренди Житомирському загально-технічному факультету 31 аудиторію загальною площею до 3000 м² на вул. Пушкінській, 42.

Одночасно, поруч, велося будівництво нового корпусу для загальнотехнічного факультету, який у 1966 році відсвяткував новосілля на Пушкінській, 44, а корпус на Пушкінській, 42 було повернуто Житомирському державному педагогічному інституту.

З 1963 року у будівлі на Пушкінській, 42 розташовується факультет іноземних мов Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка.

У 1953 році, спираючись на світовий досвід у галузі сільського господарства, який свідчив, що висока продуктивність землеробства неможлива без застосування

агрохімікатів, СРСР було взято курс на хімізацію сільськогосподарського виробництва. Високими темпами почала розвиватись хімічна промисловість, будувались нові заводи і комбінати з виробництва мінеральних добрив. В умовах посиленої інтенсифікації виробництва виникла необхідність у належному науковому супроводі нового напрямку господарської діяльності.

Бердичівський педагогічний інститут

У зв'язку з цим, 23 липня 1964 року Рада Міністрів Української РСР прийняла постанову № 749 «Про організацію агрохімічної служби в сільському господарстві Української РСР» та наказ «Про хімізацію галузей промисловості і сільського господарства», в якій Міністерству сільського господарства УРСР було доручено створити єдину державну агрохімічну службу шляхом організації сітки із зональних агрохімічних лабораторій, науково-дослідних інститутів та вищих навчальних закладів.

З огляду на це, в Бердичівському педагогічному інституті на природничому факультеті вводиться курс хімії,

і починається підготовка та випуск вчителів хімії, біології та географії.

Першими викладачами хімії на кафедрі природознавства були:

Айзенштейн Л. М. - випускниця природничого факультету Бердичівського інституту, викладала лабораторні заняття з неорганічної хімії;

Абросімова Т. З. - випускниця хіміко-біологічного факультету Київського ордена Леніна державного університету імені Тараса Шевченка. Вела курс лекцій з неорганічної хімії, лабораторні заняття з аналітичної та неорганічної хімії);

Сергієнко М. А. – випускник Львівського державного інституту. Вів теоретичний курс з органічної, фізичної та колоїдної хімії, а також лабораторні заняття з цих дисциплін.

У 1965 році на природничому факультеті Бердичівського педагогічного інституту була відкрита кафедра хімії. Завідувачем кафедри було призначено Охріменка Івана Павловича, кандидата біологічних наук за спеціальністю «Біохімія». Народився Іван Павлович на Житомирщині, навчався в аспірантурі на кафедрі біохімії Київського ордена Леніна університеті імені Тараса Шевченка. Кандидатську дисертацію за спеціальністю «Біохімія» захистив ще до початку Другої Світової війни, його науковим керівником був завідувач кафедри біохімії Олександр Володимирович Палладін, майбутній директор інституту біохімії Академії наук України, видатний вчений, президент Академії Наук України до 1962 року. Охріменко І. П. працював з академіком Д. А. Фердманом, академіком, директором інституту біохімії М. Ф. Гулим, членом-кореспондентом Академії наук, професором Беліком Я. В., професором, доктором медичних наук З. С. Гершенівичем, завідувачем

Охріменко І. П.

кафедри біохімії Ростовського університету. Під керівництвом Охріменка І. П. формуванням та розбудовою кафедри хімії займалися:

Арутюнова Лія Михайлівна - випускниця Ніжинського педагогічного інституту, хіміко-біологічного факультету. Викладала курс лекцій з аналітичної та неорганічної хімії, а також очолювала гурток хімії, читала лекції для населення міста;

Здроченко Валентина Іванівна - випускниця біологічного факультету Одеського університету. На природничому факультеті вела лабораторні та практичні заняття з неорганічної, аналітичної та органічної хімії, читала курс лекцій з методики викладання хімії. Виїхала в 1970 р. в м. Хмельницький, де працювала на заводі «Катіон»;

Миринак М. Т. - випускниця Кременчуцького педагогічного інституту природничого факультету. На природничому факультеті Бердичівського державного педагогічного інституту вела практичні заняття з неорганічної та органічної хімії;

Горлов Володимир Іванович - випускник Одеський університету, біологічного факультету. З 1966 року старший викладач кафедри хімії. Працював в інституті до переведення факультету до Житомира. У період з 1968 по 1973 рік читав курс загальної і неорганічної хімії.

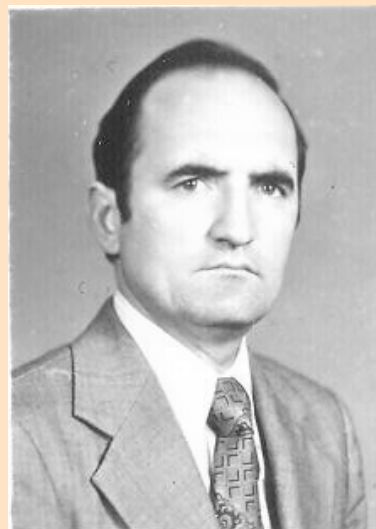

Горлов В. І.

Онищенко Юрій Климович — випускник хімічного факультету Ужгородського державного університету (1966 р.) та аспірантури цього ж університету (1969 р) за спеціальністю «аналітична хімія», працював на посаді старшого викладача кафедри хімії. У Житомирському педагогічному інституті імені Івана Франка тричі обіймав посади доцента кафедри хімії, був завідувачем кафедри з 1974 до 1985 року, з 1990 до 1992 року, з 1997 до 2004

року. Також, працював на посаді проректора з наукової роботи Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка з 1992 до 1997 року. Викладав курси аналітичної та неорганічної хімії.

Онищенко Тамара Олексіївна - випускниця хімічного факультету Ужгородського державного університету (1969 р.), у Бердичівському педагогічному інституті працює на посадах ст. лаборанта, асистента,

Онищенко Ю. К.

Онищенко Т. О.

старшого викладача кафедр хімії, після переїзду до Житомира продовжила працювати на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на посадах старшого викладача, доцента. З 1980 по 1984 роки навчалася без відриву від виробництва в аспірантурі Київського державного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Аналітична хімія» та у 1988 році успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук.

У 1967 році кафедру хімії очолював Мухля С. Ю., випускник Чернівецького університету, кандидат хімічних наук. Читав курс лекцій і практичні заняття з хімічної технології.

У 1968 році у зв'язку зі звільненням Мухлі С. Ю. завідувачем кафедри знову призначають Охріменка І. П., який і очолював її до січня 1970 року. У зв'язку з тяжкою хворобою Охріменка І. П., обов'язки завідувача кафедри було покладено на молодого та перспективного старшого викладача кафедри хімії, випускника аспірантури Чернівецького університету Онищенка Юрія Климовича, єдиного на той час хіміка на кафедрі за освітою та

покликанням. Він займав цю посаду до 25 грудня 1970 року.

Матеріальна база кафедри хімії, зі спогадів Онищенка Ю. К., була близькою до нуля. «Навчальними лабораторіями були кімнати із зсунутими один до одного учнівськими столами, фактично без витяжок. Ані реактивів, ані хімічного посуду, ані обладнання. Правда, була в приміщеннях вода і газ. По-перше, цієї самої матеріальної бази не було за що створювати, а по-друге, викладачами були вчителі, випускники біологічних факультетів, які і не дуже знали, якими повинні бути навчальні хімічні лабораторії, і що в них має бути. Щоб зрозуміти ситуацію, відмічу, що все ми розпочали із лабораторних столів. Спочатку столи, а вже потім те, що на них слід ставити. Ну а де їх взяти?...»

Куркчі Л. М.

Значні зусилля для створення кафедри хімії як-такої доклав декан природничого факультету Бердичівського державного педагогічного інституту Леонід Миколайович Куркчі. Він підтримував усіляку діяльність у цьому напрямку і допомагав їй реалізовувати.

Онищенко Ю. К. згадує: «... накреслив я ескізи лабораторних столів, Куркчі Л. М. домовився про можливість виготовлення нестандартних меблів Житомирським технікум механічної обробки деревини. Мене там дружньо прийняли, обіцяли недорого за це взяти, але слід було забезпечити їх матеріалами. А де ж їх взяти? І знову ж, це ж соціалізм. Система планова, плани створюються роками. А поза планом – по блату. Основний матеріал для столів – деревна плита. ДСП була ще в новинку і в дефіциті. Отже, пішла столярна. Її технікум міг виготовити, проте потрібно було "дістати" дошки і фанеру (у ті часи слово "купувати" не вживалось). І знову Леонід Миколайович, "добув" усе необхідне. Таким чином, майже за рік перших 12 лабораторних столів було виготовлено (усі вони справно слугують і до сих пір, зокрема, 6 із них,

здається мені, надійно стоять в лабораторії неорганічної хімії аудиторія № 103). До речі, у Бердичеві їх в навчальних лабораторіях так і не встановили, бо на той час як їх привезли в інститут, вже вперто ходили чутки про ліквідацію інституту...».

«...кошти на придбання приладів, обладнання і реактивів виділялись незначні, оскільки кошторис складався пропорційно числу студентів. А студентів всього на двох факультетах було близько 350 чоловік. І знову виручає Леонід Миколайович Куркчі. Хімічні реактиви, посуд, обладнання можна було придбати лише у Києві, їхати в Київ - значить гнати єдиний свій автомобіль, який міг їхати максимум зі швидкістю до 40 км/год. І, оскільки, головним організатором таких матеріальних витрат був Леонід Миколайович, він усіма силами, спеціально, таку епохальну подію, як поїздка до Києва на автомобілі, відкладав до пізньої осені. А коли вже було добре холодно, їхати з Бердичева у Київ і назад на відкритій машині бажаючих було мало: Куркчі Л. М., Онищенко Ю. К. і Кулаков Є. В. (ст. лаборант кафедри ботаніки). Оскільки вже підходив кінець фінансового року, "експедиція природничого факультету" отоварювалась на усі фінанси, що були на рахунках всього інституту. Тільки такі хитрощі дозволяли хоч трохи чого-небудь придбати...».

16 квітня 1970 року у Всесоюзній «Учительской газете» розміщено оголошення про конкурс на посаду завідувача кафедри хімії Бердичівського державного педагогічного інституту з читанням курсів біологічної та органічної хімії.

ОБЪЯВЛЯЮТ КОНКУРС
на замещение **ВАКАНТНЫХ** должностей:
БЕРДИЧЕВСКИЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
(г. Бердичев,
ул. Н. Либкнехта, 53/1)
заведующего кафедрой хи-
мии, доцента по курсу органи-
ческой и биологической химии.
Жилплощадь предоставляется
по договоренности.

Срок конкурса, где это не
оговорено, — один месяц со
дня опубликования объявле-
ния.
Заявления и документы вы-
сылать по вышеуказанным ад-
ресам.

У кінці травня 1970 року Трускавецького Євгена Степановича було обрано за конкурсом на посаду доцента кафедри хімії, а вже 25 грудня

цього року його обирають завідувачем кафедрою хімії.

У 1971 році, у зв'язку із укрупненням інститутів, природничий факультет Бердичівського державного

педагогічного інституту переводять до Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка. У кінці серпня 1971 року до Житомира переїхали 250 студентів та частина викладацького складу, зокрема завідувач кафедри хімії Трускавецький Євген Степанович та викладачі Онищенко Ю. К., Онищенко Т. О., Перевознюк Ф. Т.

Природничий факультет розташувався у будинку по вулиці Пушкінській, 42, який мав дуже багату історію, але, нажаль, не був пристосований для організації лабораторій та лекційних аудиторій. Основними завданнями на перший час стало перепланування приміщень, налагодження електричної, водопровідної та газової мереж, вентиляції, лабораторій та навчальних аудиторій. Так, на місці сучасних кабінетів методики викладання хімії та лабораторії неорганічної хімії за часів війни розміщувалась операційна. Викладачі та студенти виконували всі будівельні роботи самотужки. На кошти, виділені

державою, було закуплено різноманітне обладнання та меблі для лабораторій. Також, значно покращилась матеріально-технічна база факультету та кафедри. За короткий час силами студентів та викладачів було обладнано лабораторії та лекційні аудиторії. І з 6 жовтня 1971 року розпочався навчальний процес у місті Житомирі.

На завідувача кафедри Трускавецького Є. С., що на той час викладав курс методики викладання хімії в школі,

була покладена відповідальна функція - формування штату кафедри. І Євген Степанович ставить перед собою амбітну мету - сформувати кафедру хімії зі справжніх хіміків, оскільки в Бердичівському педагогічному інституті на момент переїзду працювало 6 викладачів, 5 із них - випускники біологічних факультетів. Оскільки одразу після переїзду з Бердичева кафедра надзвичайно сильно відчувала кадровий голод, тому викладати курс

Трускавецький Є. С.

неорганічної хімії була запрошена на один рік Ейнгорн Лія Наумівна (1912), хімік, кандидат хімічних наук; молодший науковий співробітник (1948–1950) Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського.

У 1972 році на кафедру хімії приходить працювати Кашпор Віра Миколаївна кандидат хімічних наук, випускниця аспірантури Чернівецького державного університету за спеціальністю «Фізична хімія».

На той час, старший викладач Перевознюк Ф. Т., який викладав курс фізичної і колоїдної хімії вийшов на заслужений відпочинок і Кашпор В. М. розпочинає вести лабораторні заняття з фізичної хімії, а пізніше - лекційні курси загальної та неорганічної хімії. Кашпор В. М. пройшла важкий і тернистий шлях до науки та

Кашпор В. М.

викладацької справи. До вступу в університет, за комсомольською путівкою, працювала робітницею цеху формування цегли на завод стінних матеріалів тресту «Казмедьстрой» в місті Джезказган (з 1992 року Жезказган) Карагандинської області (Казахстан). Після закінчення з відзнакою Чернівецького державного університету у 1965 році продовжила навчання в аспірантурі на кафедрі фізичної хімії цього ж університету. У 1970 році успішно захистила дисертацію з теми «К термодинамической характеристике электронных процессов». Свій славний трудовий шлях на кафедрі хімії розпочала на посаді старшого викладача, з 1980 року - доцент кафедри хімії. Коло її наукових інтересів стосувалося полярографічного дослідження комплексів Хрому(III) у присутності апротонних добавок до води, встановлення складу комплексів перехідних металів з каприновою кислотою; впровадження сучасної номенклатури з хімії в навчальний процес середньої та вищої школи. За час роботи на кафедрі викладала фізичну, загальну, неорганічну хімію, розв'язування хімічних задач.

У вересні 1973 року на посаду доцента кафедри хімії обирають Листвана Володимир Миколайовича - кандидата хімічних наук за спеціальністю «органічна хімія», випускника аспірантури Чернівецького державного університету, науковим керівником якого був доктор хімічних наук, професор Домбровський А. В. Листван В. М. захистив дисертацію на здобуття ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю «Органічна хімія» на тему «Исследования в области химии стабильных фосфоранов», працював за направленням на загально-технічному факультеті Політехнічного інституту м. Шостка. Прийшовши до Житомирського державного педагогічного інституту починає викладати курс органічної хімії який до нього вела старший викладач Онищенко Т. О.

Листван В. М.

14.09.1974 році на посаду старшого викладача кафедри хімії було призначено Щербакова Олександра Михайловича випускника неорганічного факультету Іванівського хіміко-технологічного інституту за спеціальністю технологія електрохімічних виробництв та випускника аспірантури Московського вечірнього металургійного інституту.

Під час роботи в інституті Щербаков О.М. викладав курси фізичної і колоїдної хімії, хімічної технології, неорганічного синтезу, електрохімії, охорони праці, постійно був керівником курсових та дипломних проектів. За сприяння Щерба-

Щербаков О. М.

кова О. М. кафедра хімії отримала ряд цінних приладів з Московського хіміко-технологічного інституту ім. Д. І. Менделєєва. Під час всього періоду роботи Олександр Михайлович займався проблемою електроосадження хрому та захистом металів від корозії, підвищенням їх корозійної стійкості.

У липні 1974 року Трускавецького Є. С. призначають деканом природничого Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка, а на старшого викладача Онищенка Ю. К., який у 1973 році захищає кандидатську дисертацію на тему «Экстракционно-фотометрические методы определения сурьмы с использованием основных красителей», а 19 квітня 1974 року отримує диплом кандидата хімічних наук, призначають виконуючим обов'язки завідувача кафедри (наказ на призначення завідувачем кафедри, за результатами конкурсу, виходить 29.01.1975 року). 14 вересня 1977 року Юрій Климович отримує вчене звання доцента кафедри хімії. Кафедру хімії Онищенко Ю. К. очолював впродовж наступних 10 років.

У листопаді 1975 року на кафедру приходить Гриців Василь Іванович випускник 1970 року хімічного факультету Чернівецького державного університету за спеціальністю «Хімія», та аспірантури 1973 року Чернівецького національного університету за спеціальністю «неорганічна хімія», захистив дисертацію на тему «Дослідження поведінки міді, срібла і золота в телуриді кадмію».

Гриців В. І.

Гриців В. І. пройшов тернистий життєвий шлях від вчителя хімії у Краснянській середньої школи Гусятинського району Тернопільської області, інженера Чернівецького відділення Інституту напівпровідників АН УРСР (1973-1975 роки), старшого викладач кафедри хімії Житомирського державного педагогічного інституту (1975 — 1979 роки) до доцента та завідувача (1985-1990; 1992-1997 роки) кафедри хімії. Довелося Гриціву В. І. й піднімати з руїн освіту в Афганістані в 1983-1984 роках.

Він викладав курс фізичної і колоїдної хімії, хімічної технології, фізико-хімічного аналізу, хімію твердого тіла, матеріалознавства, електрохімії, використання комп'ютерів

Трускавецька Л. М.

для розв'язування розрахункових задач з хімії, навчальні і контролюючі комп'ютерні програми. Пропрацював на посаді доцента кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка по серпень 2014 р.

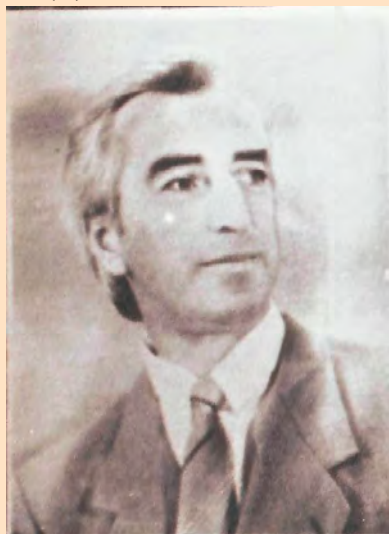
У 1977 році на кафедру була прийнята Трускавецька (Арістархова) Лариса Миколаївна - випускниця біологічного факультету Львівського університету, кандидат хімічних наук. Нелегкий шлях у науку для Трускавецької Л. М. пройшов через експери-

ментальну молочну лабораторію «Верховина» (місто Львів), де вона працювала техніком-хіміком. Після чого у 1963 році працювала вчителем у львівській середній школі № 5. А пізніше, у 1969 році закінчила аспірантуру при проблемній лабораторії фізіологічно активних сполук Львівського політехнічного інституту. Після закінчення аспірантури, з 1969 року, працювала у Львівському політехнічному інституті на кафедрі технології фізіологічно-активних сполук, у проблемній лабораторії технології фізіологічно-активних сполук, напівпродуктів та барвників на різних посадах: старшим лаборантом, інженером, старшим інженером, молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником.

У 1975 році успішно захистила дисертацію на здобуття ступеня кандидата хімічних наук. З 1977 року працює на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. Працювала на посадах асистента (у 1977 році), старшого викладача (з 1977 до 1982 року), доцента (з 1982 року).

Викладала курс методики хімії, а з 1977 року курс біологічної хімії. Вчене звання доцента кафедри хімії отримала у 1985 році за результатами багаторічної наукової та науково-методичної роботи.

У 1977 році на кафедру хімії асистентом приходить випускник 1974 року Житомирського державного педагогічного інституту Анатолій Петрович Стасюк, який -

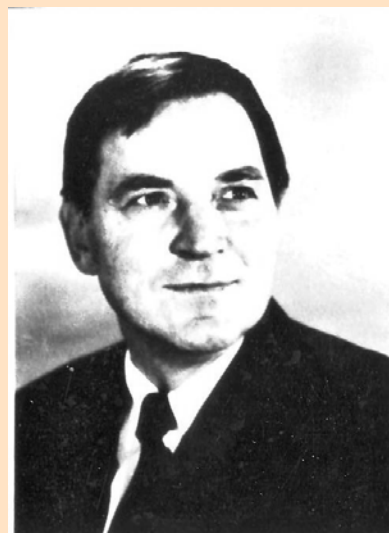
Стасюк А. П.

з 1974 до 1977 року працював вчителем хімії, спочатку у Новописьській середній школі Черняхівського району Житомирської області, а з 1975 року - у середній загальноосвітній школі № 16 міста Житомира. Стасюк А. П. вів лабораторні практикуми з методики викладання хімії, неорганічної хімії, органічної хімії, займався науковою роботою спочатку в галузі методики викладання хімії, пізніше - органічної хімії та органічного синтезу. У період

з 1988 до 1990 року перебував на посаді стажиста-дослідника при Київському державному університеті імені Тараса Шевченка. У 1991 році успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук на тему «Синтез и исследование ароматических и непредельных соединений через илиды фосфора». З 1991 по 1996 рік обіймав посаду старшого викладача кафедри хімії.

У 1984 р. на посаду старшого викладача кафедри хімії, а з 1985 - доцента кафедри хімії Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка прийнято Олександра Евальдовича Мацієвського, випускника 1969 року природничого факультету Бердичівського педінституту, кандидата педагогічних наук, викладача з величезним стажем роботи у школі.

Мацієвський О. Е. до вступу у Бердичівський педінститут закінчив Новочорторійський зооветеринарний технікум Любарського району Житомирської області, працював ветфельдшером в колгоспі імені Свердлова в селі Неділище Ємільчинського району Житомирської області. Після закінчення Бердичівського педагогічного інституту з 1969 року впродовж 10 років працював на освітянській ниві: у загальноосвітній школі села Вільськ Черняхівського району Житомирської області (1969-72 рр.), загальноосвітніх школах № 16 (1972-74 рр.) та № 17 (1974-78 рр.) міста Біла Церква Київської області.

Мацієвський О. Е.

З 1978 року працював на кафедрі неорганічної та аналітичної хімії Білоцерківського сільського сподарського інституту ім. П. А. Погребняка на посаді асистента. У 1983 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук в Ленінградському державному педагогічному інституті імені О. І. Герцена за спеціальністю «Теорія і методика навчання (хімія)»

на тему «Реалізація міжпредметних зв'язків при вивченні енергетики хімічних процесів в середній школі».

У 1984 році був прийнятий на посаду старшого викладача кафедри хімії, а з 1985 переведений на посаду доцента кафедри хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. У 1987 році йому було присвоєне вчене звання доцента.

Наукові інтереси Мацієвського О. Е. були дуже багатогранні: удосконалення змісту і процесу викладання методики хімії, міжпредметні зв'язки в курсі хімії середньої школи, краєзнавчий напрямок класної і позакласної роботи з хімії в школі, вивчення передового педагогічного досвіду вчителів хімії Житомирщини.

Студенти в 105 аудиторії. Кафедра хімії, природничий факультет

Завдяки його кропіткій праці, бажанню навчати студентів у відповідних умовах лабораторія методики викладання хімії має теперішній, і досі сучасний, вигляд.

Під час роботи в Житомирському державному університеті Олександр Евальдович викладав загальну та неорганічну хімію, методику викладання хімії.

Загалом 70-80-і роки ХХ століття — це період значного зростання наукового потенціалу кафедри хімії. Було видано близько сотні наукових статей, опубліковано понад 200 тез доповідей, отримано до 10 патентів на винаходи.

У період з травня 1985 по листопад 1990 року та з листопада 1992 по березень 1997 року кафедру очолював доцент Гриців Василь Іванович.

Викладачі природничого факультету. 1982 рік.

З листопада 1990 по листопад 1992 року та з вересня 1997 по вересень 2004 року кафедру очолював Онищенко Юрій Климович, який загалом керував нею понад 20 років. Також, з 1992 по 1998 рік він працював на посаді проректора з наукової роботи педагогічного інституту.

У 1988 році Онищенко Тамара Олексіївна захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук. Через 19 років після переїзду з м. Бердичева кафедра хімії за своїм науковим та педагогічним потенціалом виходить на найвищу потужність: з 9 штатних викладачів 8 - кандидатів хімічних наук, 1 - кандидат педагогічних наук (спеціальність "Методика викладання

хімії"), усі викладачі мають вчене звання доцента.

У другій половині 80-х в СРСР почався випуск персональних комп'ютерів. І саме Онищенко Ю. К. та Гриців В. І. доклали чимало зусиль для того, щоб на кафедрі хімії (не фахової у галузі інформатики) поряд із фізико-математичним факультетом з'явилися перші в СРСР професійні комп'ютери «Іскра», оснащені спеціальними дисплеями і об'ємом оперативної пам'яті 4 Мбайти. Перший в історії Житомирського педагогічного інституту комп'ютерний клас було облаштовано саме на кафедрі хімії.

У 1992 році Онищенко Ю. К., «користуючись службовим становищем», а на той час він є проректором з наукової роботи Житомирського педагогічного інституту, докладає надзвичайних зусиль для придбання на кафедру хімії першого в історії інституту персонального комп'ютера «IBM PC/AT» (Advanced Technology - удосконалена технологія) на основі нового мікропроцесора Intel-80286. Захопленість Онищенка Ю. К. та Гриціва В. І. новою, на той час, технікою запалює інтерес студентів до опанування новою технікою і використання її у хімічній науці. Крім того, комп'ютерна техніка допомагала викладачам кафедри проводити фундаментальні наукові дослідження та складні обчислення в галузі термодинаміки конденсованих станів та моделювання хімічних процесів, що дозволило викладачам кафедрі виконати першу в історії Житомирського педагогічного інституту госпдоговірну тематику.

Онищенко Ю.К. перший в Житомирському педагогічному інституті запровадив систему лабораторних журналів для студентів, у цих журналах були сконцентровані необхідні навчальні матеріали для проведення та підготовки до лабораторних занять. Пізніше, такі методичні матеріали набувають популярності на природничому факультеті та в усьому інституті. Викладачі кафедри починають активно впроваджувати у навчальний процес комп'ютерні технології, створювати комп'ютерні оболонки і розробляють цикли тестів з хімічних дисциплін. Це дає змогу оптимізувати навчальний процес, зокрема в частині оцінювання знань студентів.

У 1999 році на кафедру приходить працювати молодий випускник аспірантури Інституту органічної хімії НАН України, вихованець хімічного факультету Київського державного університету імені Тараса Шевченка Листван Віталій Володимирович, який продовжує справу свого батька – Листвана В. М. Тепер, вони разом проводять дослідження у галузі органічних сполук Сульфуру та Фосфору, проводять синтез фосфонієвих солей і фосфорилідів які мають фізіологічну активність.

У 1999 році, у зв'язку з черговим реформуванням вищої освіти України, кафедра хімії проходить акредитацію за IV (найвищим) рівнем, та отримує право готувати магістрів хімії. Першими випускниками магістратури у 2000 році були Анічкіна О. В. та Крсек А. Г.

У кінці ХХ століття досвідчені викладачі починають залишати кафедру хімії, першим залишив кафедру у 1996 році Стасюк Анатолій Петрович, далі Трускавецька Лариса Миколаївна – 1997 році, Щербаков Олександр Миколайович – 2001 році, Онищенко Юрій Климович, розуміючи, що кафедра потребує оновлення, влиття свіжих сил та нових поглядів, пропонує долучитися до когорти хіміків-франківців випускникам кафедри: Кусяк Наталі Володимирівні (випускниці 1996 року), Малашевичу Валерію Кириловичу (випускник 1998 року), Курінному Денису Віталійовичу (випускнику 1998 року), Вознюку Володимиру Івановичу (випускнику 1999 року), Анічкіній Олені Василівні (випускниці 1999 року), Чумаку Володимиру Валентиновичу (випускнику 1998 року), Чернюку Олександру Сергійовичу (випускнику 2001 року).

Кусяк Н. В., яка розпочала роботу на кафедрі на посаді старшого лаборанта у 1995 році, 2001 року стає асистентом кафедри, а після успішного захисту дисертації за спеціальністю «неорганічна хімія» посідає посаду старшого викладача.

Нажаль, не всі молоді викладачі залишилися працювати на кафедрі, економічно важкі 90-ті роки та різні життєві обставини зробили свою справу.

Чернюк О.С.

Вознюк В. І.

Малашевич В. К. та Курінний Д.В. пропрацювали на кафедрі доволі нетривалий час, залишивши університет у 2000 році.

Вознюк Володимир Іванович та Чернюк Олександр Сергійович були першими аспірантами, які успішно завершили навчання в аспірантурі при кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Вознюк В. І., нажаль, не встиг захистити дисертацію на тему «Неорганічні адсорбенти модифіковані шляхом окислювальної полімеризації в аналітичній практиці» оскільки трагічно загинув у січні 2009 року.

Чернюк О. С. під керівництвом професора Томашика В.М. захистив дисертацію у 2006 році у Львівському національному університеті імені Івана Франка, пропрацював на кафедрі хімії на посадах асистента, старшого викладача та у 2010 році переїхав на постійне місце проживання до Польщі.

Анічкіна О.В. – перша випускниця магістратури за спеціальністю «Хімія» при Житомирському державному педагогічному університеті імені Івана Франка. З 2000 року працює на посаді асистента кафедри хімії. Тривалий час з 2004 по 2015 рік посідала посаду заступника декана з навчальної роботи природничого факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Чумак В.В. у 2003 році був направлений на річне стажування до хімічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, в якості викладача-стажиста. У 2007 році захистив дисертацію під керівництвом професора Тітова Ю. О. та здобув науковий ступінь кандидата хімічних наук зі спеціальності «Неорганічна хімія».

У 2001 році здійснилася мрія завідувача кафедри хімії Онищенка Ю. К., кафедрою було здійснено перший набір студентів на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр напряму підготовки «Хімія». Раніше університет

Ректор Саух П. Ю. дякує Онищенку Ю. К. за багаторічну сумлінну працю. 2004 рік.

випускав фахівців спеціальності «Біологія» із додатковою спеціальністю «Хімія». Йдучи на пенсію у 2004 році завідувач кафедри хімії Онищенко Ю.К. сказав: «З моменту випуску першої групи хіміків, свою місію по формуванню та розбудові кафедри вважаю виконаною!». Цим самим передавши естафету своїй учениці – Кусяк Наталії Володимирівні.

За період роботи Кусяк Н.В. (2004 – 2013 роки) на посаді завідувача кафедри, вперше здійснено набір студентів на I курс напряму підготовки «Хімія» із спеціалізацією «Інформатика», яка дала можливість значно підвищити загальну якість підготовки студентів – хіміків, повністю оновити комп'ютерний клас. Саме у цей час створено та удосконалено методичні комплекси всіх хімічних дисциплін кафедри, у відповідності до положень кредитно-модульної системи в рамках переходу університету на нову систему організації навчання.

Викладачі кафедри у 103 аудиторії. Лютий 2006 року

За цей період до складу кафедри долучились молоді викладачі. Випускниця хімічного факультету Київського державного університету імені Тараса Шевченка - Кичкирук О.Ю., яка у 2008 році захистила кандидатську дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата хімічних наук за спеціальністю «Фізика і хімія поверхні»; випускник природничого факультету Житомирського державного університету - Денисюк Р.О., який у 2010 році захистив дисертацію та здобув науковий ступінь кандидата хімічних наук зі спеціальності «Хімія твердого тіла»; та три молодих випускники Житомирського державного університету – Гвоздієвський Є. Є., Камінський О. М. та Авдєєва О. Ю.

Кусяк Н.В.

У 2013 році на кафедру прийшла випускниця природничого факультету Житомирського державного університету – Янович І.В., яка у 2013 році захистила кандидатську дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата хімічних наук за спеціальністю «Хімія високомолекулярних сполук».

У 2014 році завідувачем кафедрою було обрано Чумака В. В, та у цьому ж році прийнято на посаду асистента Кусяка А. П.

Сьогодні кафедра має міцний науковий потенціал, на ній працюють 4 доктори наук, професори (Горбик П. П., Романишина Л. М., Томашик В. М., Тітов Ю. О.); 6 доцентів, кандидатів хімічних наук; старший викладач, кандидат хімічних наук, 5 асистентів та 7 старших лаборантів (Євдоченко О. С., Кондратенко О. У, Кучерук С. В., Матвієнко О. В., Рудакова Л. В., Тищенко Н. П., Чайка М. В.). Середній вік викладачів

кафедри 45 років.

Працівники кафедри підтримують тісний зв'язок з освітянами міста й області, надають постійну допомогу Обласному інституту вдосконалення вчителів, здійснюють наукове керівництво міським методичним об'єднанням вчителів хімії, постійно беруть участь у проведенні обласної та районних олімпіад школярів з хімії, готують учнів до Всеукраїнських олімпіад.

Викладачі та лаборанти кафедри хімії. Лютий 2006 року

Викладачі кафедри активно співпрацюють з Малою академією наук, зокрема щороку проводиться консультування, рецензування та захист учнівських наукових робіт, відбуваються зустрічі з педагогічними колективами шкіл міста. Викладачі кафедри постійно нарощують свій науковий потенціал: видають наукові та навчально-методичні матеріали, активно друкуються у різноманітних вітчизняних та наукових журналах: «Доповіді академії наук

секція «Хімія»; «Журнал неорганічної хімії»; «Фізика і хімія твердого тіла»; «Вопросы химии и химической технологии»; «Оптоэлектроника и полупроводниковая техника»; «Український хімічний журнал»; «Неорганічні матеріали»; «Журнал органічної хімії»; «Полімерний журнал»; «Semiconductor Physics», «Quantum Electronics & Optoelectronics»; «Journal of Nanostructure in Chemistry»; «Adsorption Science & Technology»; «Functional Materials»; «Chemistry of Heterocyclic Compounds»; «Journal of Alloys and Compounds»; «Theoretical and Experimental Chemistry»; «Solid State Sciences». Традиційним з 2008 року для кафедри є проведення конференції «Житомирські хімічні читання», різноманітних методичних семінарів, майстерень з проблем методики викладання для викладачів хімії.

**Викладачі та лаборанти кафедри хімії на КП
«Житомирводоканал». Червень 2015 року.**

Сьогодні науковці кафедри працюють в рамках виконання держбюджетних тем: «Синтез та дослідження адсорбційних властивостей нових наноконпозиційних та магніточутливих матеріалів щодо катіонів важких металів» (державний реєстраційний номер — 0112U002262, 01.12 — 01.22) та «Алкіліденфосфорани і фосфонієві солі: реакційна здатність та використання в синтезі фізіологічно активних сполук і рідких кристалів» (державний реєстраційний номер — 0112U002261, 01.12 — 12.14).

Кафедра хімії веде тісну співпрацю та підтримує міцні зв'язки з провідними освітніми закладами нашої держави: Інститутом хімії поверхні НАН України, Інститутом фізики

Кафедра хімії. Вересень 2015 року.

напівпровідників НАН України, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Інститутом матеріалознавства НАН України, Інститутом органічної хімії НАН України, Інститутом геохімії навколишнього середовища НАН України, Інститутом загальної і неорганічної хімії НАН України, Буковинським медичним університетом, Запорізьким державним медичним університетом та іншими ВНЗ.

За час свого існування на кафедрі виконано 7 дисертаційних робіт, отримано 18 авторських свідоцтв. Уперше синтезовано понад 1000 нових органічних сполук, у тому числі фізіологічно активних та з властивостями рідких кристалів. Синтезовано та досліджено адсорбційні властивостей ряду нових наноконпозиційних та магніто-чутливих матеріалів. Синтезовано та досліджено більше 300 складнооксидних сполук та ізоморфнозаміщених фаз із шаруватою перовскітоподібною структурою, що виявляють надпровідні, каталітичні, люмінесцентні та електретні властивості.

Досліджено процеси хіміко-динамічного та хіміко-механічного полірування поверхні напівпровідників, оптимізовано термодинамічні особливості компонентів, що перебувають у технологічних процесах у контакті при одержанні напівпровідникових приладів, створено комп'ютерний банк даних термодинамічних величин. Розроблено методики високоефективного концентрування важких металів у природних водах. Опубліковано більше 500 праць у наукових виданнях, у т. ч. монографії.

Кафедра хімії була є і буде осередком високого професіоналізму, творчої праці та постійного самовдосконалення.

Славетні викладачі

кафедри хімії

Онищенко Юрий Климович

Народився 14 січня 1944 року в селі Краснопілка Гайсинського району Вінницької області. У 1960 році закінчив місцеву середню загальноосвітню школу. У 1961 році вступив на хімічний факультет Ужгородського державного університету.

У період з 1966 до 1969 року навчався в аспірантурі Ужгородського державного університету за спеціальністю «Аналітична хімія». Темою дисертаційного дослідження була визначена «Екстракційно-фотометричні методи визначення сурми із використанням основних барвників». Результатом навчання в аспірантурі став успішний захист дисертації на здобування ступеня кандидата хімічних наук в Одеському державному університеті у 1974 року.

Після закінчення навчання в аспірантурі в жовні 1969 році був направлений на роботу до Бердичівського педагогічного інституту на посаду старшого викладача кафедри хімії. Через два роки, у 1971 році, після ліквідації Бердичівського педагогічного інституту, як мало перспективного, разом з дружиною Онищенко Т. О., переїжджає до Житомира.

Працював на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на посаді доцента. За результатами плідної праці обирався завідувачем кафедри хімії на три термі з 1974 до 1985 року, з 1990 до 1992 року, з 1997 до 2004 рік. Загалом, очолював кафедру понад 20 років. Також, працював на посаді проректора з наукової роботи Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка з 1992 до 1997 року.

Наукові інтереси були пов'язані з розробкою методів визначення мікрокількостей важких металів у природних об'єктах, переважно в природних водах, з використанням екстракції комплексних сполук для концентрування мікрокількостей. Результатом наукової роботи стала розробка цілого ряду методів визначення мікрокількостей елементів

важких металів Купруму, Кадмію, Цинку, Мангану, Кобальту, Ніколу, Феруму, Стибію, Плюмбуму, Аргентуму.

За результатами наукової роботи підготовлено та опубліковано понад 60 наукових статей, отримано авторське свідоцтво на винахід, видано задачник з аналітичної хімії з грифом МОН України (2013 рік), 16 методичних посібників.

Онищенко Ю. К. з випускницею 1999 року Анічкіною О. В.

Онищенко Ю. К. першим на кафедрі запровадив засоби комп'ютерного контролю результатів навчання студентів з неорганічної та аналітичної хімії, розробив систему електронних колоквиумів з навчальних дисциплін. Один з небагатьох викладачів, котрі переїхали із Бердичева працювати до Житомирського педагогічного інституту. За роки роботи на кафедрі обладнав велику кількість спеціальних навчальних лабораторій, значно зміцнив матеріальну базу, заклав основи однієї з кафедральних наукових шкіл. Був, є і залишиться беззаперечним авторитетом і прикладом для студентів і колег. Неперевершений садівник та виноградар.

Під час роботи на кафедрі викладав навчальні дисципліни: неорганічна хімія, аналітична хімія.

Онищенко Тамара Олексіївна

Народилася 16 червня 1946 року в селі Кантемирівка Воронежської області (Російська Федерація). З раннього дитинства зростала в місті Мукачевому на Закарпатті де і закінчила, у 1964 році, середню загальноосвітню школу. У цьому ж році вступила на хімічний факультет Ужгородського державного університету.

Після закінчення навчання в 1969 році переїжджає разом із чоловіком Онищенко Ю.К. до міста Бердичева, де розпочинає трудовий шлях. З 1970 року працює асистентом на кафедрі хімії Бердичівського педагогічного інституту, а після переїзду до Житомира, на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка.

Впродовж 1980 – 1984 років навчається, без відриву від виробництва, в аспірантурі Київського державного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Аналітична хімія». Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук була присвячена «Екстракційно-атомно-абсорбційне визначення металів у воді після концентрування каприновою (α -бромкаприновою) кислотами та амінами», яка була успішно захищена у 1988 році на кафедрі аналітичної хімії Київського державного університету імені Тараса Шевченка.

З початку свого трудового шляху у 1970 році, для Онищенко Т. О. кафедра хімії, спочатку Бердичівського педагогічного інституту, а потім Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка була єдиним місцем роботи. Свою трудову діяльність розпочала з посади асистента кафедри хімії (1970 – 1988), пізніше, після захисту дисертації, була обрана на посаду старшого викладача (1988 – 1993), а в подальшому і доцента (1993 – 2003).

За результатами наукової роботи Онищенко Т. О. підготовлено та опубліковано понад 30 наукових статей, видано задачник з аналітичної хімії з грифом міністерства

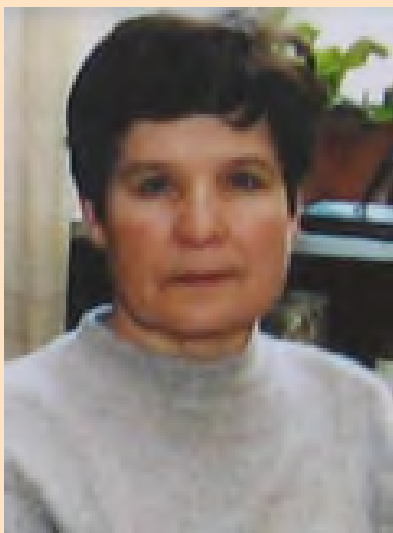
освіти і науки України (2013 рік), 6 методичних посібників.

Тамара Олексіївна - одна з небагатьох жінок-викладачів кафедри хімії, яка посіла гідне місце серед науковців-чоловіків. Захоплює своєю надзвичайною харизмою, почуттям гумору, характером, що завжди високо цінується як у студентському колі, так і серед колег.

Під час роботи на кафедрі викладала курс органічної хімії, неорганічної хімії, була незмінним викладачем навчальної дисципліни «Аналітична хімія».

Онищенко Т.О. з колегами по кафедрі у 108 аудиторії

Кашпор Віра Миколаївна

Народилася 11 вересня 1941 року в селищі міського типу Іллінці Іллінецького району Вінницької області. У 1947 році розпочала навчання у Шишківській восьмирічній школі Кіцьманського району Чернівецької області. У 1957 році закінчила Романківську ЗОШ Сокирянського району Чернівецької області.

У період з 1957 до 1960 року за комсомольською путівкою працювати робітницею цеху формування цегли на завод стінних матеріалів тресту «Казмедьстрой» в місті Дзезказган Карагандинської області (Росія). У 1960 році вступила на хімічний факультет Чернівецького державного університету, який закінчила у 1965 році з відзнакою. У цьому ж році продовжила навчання в аспірантурі кафедри фізичної хімії Чернівецького державного університету.

Після закінчення навчання, в період з 1968 до 1972 року, працювала старшим науковим співробітником кафедри фізичної хімії Чернівецького державного університету.

У цей же час (1970 рік) успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук з теми «До термодинамічної характеристики електродних процесів».

Розпочала свій трудовий шлях на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка у 1972 році, на посаді старшого викладача. У 1980 році посіла посаду доцента кафедри хімії із подальшим присвоєнням відповідного вченого звання у 1985 році.

Наукові інтереси стосувалися полярографічного дослідження комплексів Хрому(III) у присутності апротонних добавок до води, встановлення складу комплексних сполук перехідних металів з каприновою кислотою, впровадження сучасної хімічної номенклатури в навчальний процес середньої та вищої школи,

вдосконаленню процесу викладання неорганічної хімії у вищій школі, розробці засобів комп'ютерного контролю із загальної та неорганічної хімії.

За час роботи на кафедрі викладала навчальні дисципліни: фізичну, загальну, неорганічну хімії, розв'язування хімічних задач.

Результати наукової та науково-методичної роботи опубліковані у понад 40 статтях та тезах доповідей.

Віра Миколаївна - емоційна людина, яка завжди готова прийти на допомогу студентам, молодим викладачам, близьким людям, вміло поєднує вимогливість до знань, душевну теплоту і здатність до співчуття.

За 35 років викладання на кафедрі хімії створила чудовий практикум із загальної та неорганічної хімії, яким викладачі та студенти користуються і до сьогодні.

27 серпня 2007 року звільнилась з кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка за власним бажанням та переїхала мешкати до міста Новодністровськ Сокирянського району Чернівецької області де проживає і тепер.

Кашпор В. М. в 103 аудиторії. Грудень 2005 рік.

Щербаков Олександр Михайлович

Народився 3 квітня 1940 року в місті Фурманов Іванівської області (Російська Федерація). Загальну середню школу закінчив в 1957 році в селі Серафимівка Ольгінського району Приморського краю. У цьому ж році вступив на неорганічний факультет Іванівського хіміко-технологічного інституту за спеціальністю «Технологія електрохімічних виробництв». Після закінчення якого, з 1962 до 1966 року працював на підприємствах міста Тули. У 1966-67 роках працював на суднобудівельному підприємстві імені С.М. Кірова у місті Астрахань на посаді майстра гальванічної дільниці.

З 1967 до 1970 року навчався в аспірантурі Московського вечірнього металургійного інституту. У 1970-1971 роках працював молодшим науковим співробітником Московського вечірнього металургійного інституту. З 1971 до 1973 року посідав посаду старшого наукового співробітника, керівника групи в ВНДІ кабельної промисловості в місті Подольськ, пізніше працював на сталепрокатному заводі в місті Череповець Вологодської області.

У 1972 році успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук на тему «Електроосадження хрому імпульсним током» за спеціальністю «Електрохімія».

З 1974 р. працював старшим викладачем кафедри хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. З 1981 по 2001 рік працював на посаді доцента кафедри хімії. Вчене звання доцента кафедри хімії Щербакову О. М. було присвоєно у 1982 році.

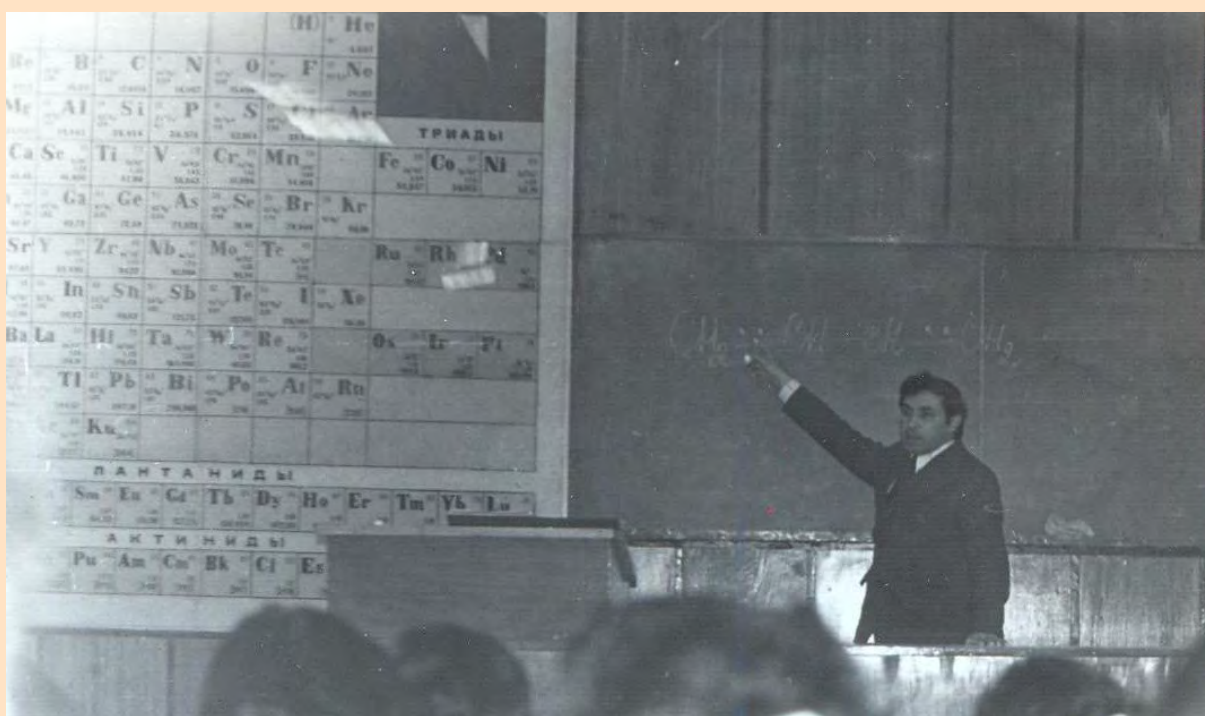
Основні наукові інтереси Олександра Михайловича стосувалися вивчення проблеми електроосадження хрому та захисту металів від різних типів корозії, підвищення їх корозійної стійкості; проблеми фосфатування виробів

зі сталі, застосування інгібіторів корозії при травленні чорних металів, електроосадження та гальванопластика. Згодом він зосередився на перспективному напрямку вивчення теорії та застосування на практиці електроосадження хрому з хромовоокислих електролітів.

За його ініціативи і безпосередньої участі кафедра значно розширила свою матеріально-технічну базу, так кафедра хімії отримала ряд цінних наукових приладів з Московського хіміко-технологічного інституту ім. Дмитра Менделєєва.

Працюючи на кафедрі він викладав такі навчальні дисципліни, як фізична та колоїдна хімії, основи сучасного хімічного виробництва, неорганічний синтез.

У 2001 році Щербаков О. М. звільнився з кафедри хімії Житомирського педагогічного університету імені Івана Франка за власним бажанням. Згодом переїхав на постійне місце проживання до м Москва, де й помер у 2011 році.

**Щербаков О. М. на лекції у 105 аудиторії.
Листопад 1982 року.**

Мацієвський Олександр Євальдович

Народився 4 серпня 1941 року в с. Чеховці Червоноармійського району Житомирської області. У 1958 році закінчив Новозаводську ЗОШ Червоноармійського району. У 1962 році вступив на до Новочорторійського зооветеринарного технікуму Любарського району Житомирської області на зооветеринарне відділення за спеціальністю зоотехнія-ветеринарія.

Після закінчення працював ветеринарним фельдшером у колгоспі ім. Свердлова в с. Неділище Ємільчинського району Житомирської області. У період з 1964 до 1969 року навчався на природничому факультеті Бердичівського педагогічного інституту за спеціальністю «Біологія та хімія». Протягом наступних 10 років працював на освітянській ниві: у ЗОШ с. Вільськ Черняхівського району Житомирської області (1969-72 рр.), ЗОШ № 16 (1972-74 рр.) та № 17 (1974-78 рр.) м. Біла Церква Київської області.

У 1978 році розпочав роботу на кафедрі неорганічної та аналітичної хімії Білоцерківського сільськогосподарського інституту ім. П.Л. Погребняка на посаді асистента. Викладав навчальні дисципліни неорганічну, аналітичну, фізичну, колоїдну хімію до 1984 року.

У 1983 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук в Ленінградському державному педагогічному інституті імені О. І. Герцена за спеціальністю «Теорія і методика навчання (хімія)» на тему «Реалізація міжпредметних зв'язків при вивченні енергетики хімічних процесів в середній школі».

Наукові інтереси Мацієвського О. Є. були багатогранними, це і вдосконалення змісту і процесу викладання методики хімії, міжпредметні зв'язки в курсі хімії середньої школи, краєзнавчий напрямок класної і позакласної роботи з хімії в школі, вивчення передового педагогічного досвіду вчителів хімії.

У 1984 році Олександр Евальдович був прийнятий на посаду старшого викладача кафедри хімії, а з 1985 переведений на посаду доцента Житомирського педагогічного інституту. У 1987 році йому було присвоєне вчене звання доцента кафедри хімії.

Завдяки його кропіткій праці, бажанню навчати студентів у належних умовах лабораторія методики викладання хімії має сучасний вигляд. Він започаткував створення практикуму з методики викладання хімії в основу якого покладено виконання всіх видів шкільного хімічного експерименту студентами. За час роботи на кафедрі підготовлено і опубліковано більше 80 наукових і науково-методичних праць.

Олександр Евальдович - людина, яка викликала надзвичайно суперечливі емоції як у студентів так і викладачів. Зовні суворий та неприступний, а в душі балагур, поет, романтик та надзвичайно добра, світла і довірлива людина. Під час роботи на кафедрі хімії викладав навчальні дисципліни: неорганічна хімія, методика викладання хімії, позакласна робота з хімії.

12 листопада 2010 року після тривалої важкої хвороби помер в лікарні міста Києва.

Мацієвський О. Е. у 101 аудиторії. Жовтень 2007 рік.

Трускавецький Євген Степанович

Народився 5 квітня 1934 року у місті Снятин на Прикарпатті. З 1941 по 1952 рік навчався в Снятинській середній школі № 1 імені В. Стефаника. Після закінчення школи вступив до Чернівецького державного університету, який закінчив 1957 році отримавши кваліфікацію біохіміка.

За направленням працював вчителем хімії в школі № 1 міста Любомля на Волині. Згодом був завучем цієї школи, а пізніше, директором Головнянської середньої школи Любомльського району.

У 1963 році за конкурсом був обраний на посаду завідуючого лабораторією клініки П'ятигорського інституту курортології і фізіотерапії (Російська федерація). Одночасно навчався в аспірантурі на кафедрі біохімії Ростовського державного університету.

Результатом багаторічної науково-дослідної роботи став успішний захист 24 лютого 1969 року дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю «Біохімія». Тема дисертаційного дослідження була визначена, як «Деякі матеріали до функціональної біохімії слизової оболонки шлунка людини».

Після виходу 16 квітня 1970 року у Всесоюзній «Учительской газеті» об'яви про оголошення конкурсу на посаду завідувача кафедри хімії Бердичівського педагогічного інституту з читанням курсів біологічної та органічної хімії. У травні 1970 року був обраний за конкурсом на посаду доцента кафедри хімії, у грудні цього ж року – на посаду завідувача кафедри хімії Бердичівського педагогічного інституту.

Пізніше, після переїзду кафедри з Бердичева до Житомира, у 1974 році, був призначений деканом природничого факультету Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка.

У період з 1977 до 1983 року перейшов працювати на

посаду завідувача кафедри хімії Житомирського сільсько-господарського інституту з читанням курсів біологічної і органічної хімії.

У 1983 році повертається до Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на посаду доцента кафедри зоології природничого факультету.

Під час роботи на природничому факультеті викладав навчальні дисципліни: біохімія, методика викладання хімії, біотехнологія, цитологія, мікробіологія з основами вірусології.

Трускавецький Є. С. на посаді декана природничого факультету

Результатом багаторічної науково-дослідної та методичної роботи стало видання великої кількості навчально-методичних підручників з грифом Міністерства освіти і науки для студентів та учнів середніх загальноосвітніх навчальних закладів.

За багаторічну плідну працю має чисельні грамоти та нагороди. Нагороджений нагрудним знаком «Слава ЖДУ».

Пропрацювавши майже 63 роки, з 2 березня 2015 року пішов на заслужений відпочинок.

Триців Василь Іванович

Народився 10 березня 1948 року в селі Залісся Чортківського району Тернопільської області. Здобував середню освіту навчаючись з 1958 року у Млинківській початковій школі (до 4 класу включно), Угринській восьмирічній школі (до 1962 року), а в 1965 році закінчив навчання в Чортківській середній школі № 1. У цьому ж році вступив до хімічного факультету Чернівецького державного університету, який закінчив у 1970 році за спеціальністю «Хімія», здобув кваліфікацію хіміка, викладача хімії. Після закінчення навчання був направлений на роботу до Краснянської середньої школи Гусятинського району Тернопільської області де обіймав посаду вчителя хімії.

У 1970 році вступив на навчання до аспірантури Чернівецького національного університету з відривом від виробництва за спеціальністю «Неорганічна хімія».

Тема дисертаційного дослідження - «Дослідження поведінки міді, срібла і золота в телуриді кадмію». У період з 1973 до 1975 року працював інженером Чернівецького відділення Інституту напівпровідників АН УРСР.

З листопада 1975 року продовжив свій трудовий шлях на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на посаді старшого викладача, а пізніше, з 1979 року - доцента.

14 березня 1975 року успішно захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук у Чернівецькому державному університеті. Атестат доцента кафедри хімії отримав за результатами науково-дослідної та викладацької роботи у 1981 році.

З 1983 по 1984 рік виконував педагогічну роботу в Демократичній Республіці Афганістан, а після повернення, з 1985 року був обраний за конкурсом на посаду завідувача кафедри хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на п'ятирічний термін (до

1990 року), вдруге Гриців В. І. очолював кафедру хімії з 1992 по 1997 рік.

За час роботи на кафедрі хімії викладав навчальні дисципліни: фізична і колоїдна хімія, основи сучасного хімічного виробництва, фізико-хімічний аналіз, хімія твердого тіла, матеріалознавство, теоретичні основи прикладної електрохімії, навчальні і контролюючі комп'ютерні програми.

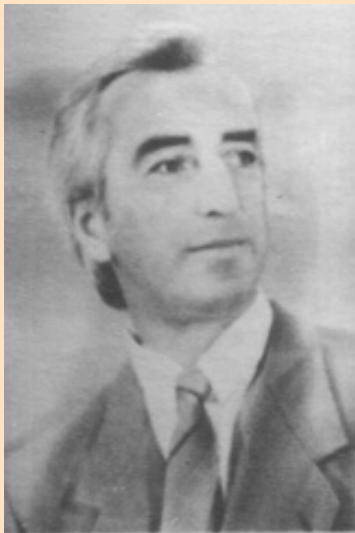
Результати наукової та методичної роботи відображені в 41 статті у наукових зарубіжних та вітчизняних виданнях, 2 довідниках, 2 навчальних посібниках.

За підтримки Грицева В.І. кафедра хімії набула тісних зв'язків з Інститутом фізики напівпровідників НАН України ім. В. Є. Лашкарьова, а його учні - Кусяк Н.В., Чернюк О.С., Денисюк Р. О. захистили кандидатські дисертації.

Пропрацювавши 40 років на науково-педагогічній ниві, у серпні 2014 року вийшов на заслужений відпочинок.

Гриців В. І. в лабораторії. Жовтень 2012 рік.

Стасюк Анатолій Петрович

Народився 7 червня 1947 року в селі Агатівка Бердичівського району Житомирської області. Після закінчення місцевої середньої школи у 1965 році, працював у хмелерадгоспі “Дубова”. У 1966-1968 роках проходив строкову службу у лавах Радянської армії, після демобілізації, працював будівельником на будівництві Броницького склозаводу.

У вересні 1969 року вступив на природничий факультет Бердичівського педагогічного інституту, а у 1971 році, разом із факультетом переїхав до Житомира та продовжив навчання в Житомирському педагогічному інституті імені Івана Франка. У 1974 році закінчив природничий факультет Житомирського державного педагогічного інституту та отримав кваліфікацію вчителя біології та хімії.

З 1974 до 1977 року працював вчителем хімії, спочатку у Новопиській середній школі Черняхівського району Житомирської області, а з 1975 року – у середній загальноосвітній школі № 16 міста Житомира.

У 1977 році розпочав науковий шлях на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту, обійнявши посаду асистента, пізніше – з 1991 року на посаду старшого викладача.

У період з 1988 до 1990 року перебував на посаді стажиста-дослідника при кафедрі органічної хімії у Київському державному університеті імені Тараса Шевченка. Темою дисертаційного дослідження було обрано «Синтез та дослідження ароматичних та ненасичених сполук через іліди фосфору». У 1991 році успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук.

Наукові інтереси стосувалися одержання та властивостей фосфонієвих солей та алкіліденфосфоранів; використання фосфорорганічних речовин в органічному синтезі; реакції Віттіга та її застосування для одержання

органічних сполук інших класів, зокрема діарилетиленів та інших ненасичених похідних; ацилювання стабільних алкіліденфосфоранів у двофазній системі.

Результати наукових досліджень опубліковані у 11 наукових статтях.

За час роботи на кафедрі викладав наступні навчальні дисципліни: органічна хімія, органічний синтез, методика викладання хімії, неорганічна хімія, методика розв'язування задач з хімії, виготовлення та застосування наочних посібників із хімії.

У 1996 році звільнився з кафедри хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка за власним бажанням.

Стасюк А. П. під час лабораторного заняття. 1992 рік

Трускавецька Лариса Миколаївна

Народилася 5 листопада 1938 року в селі Перекоп Валковського району Харківської області. У 1946 році почала навчання в середній школі міста Бадена (Австрія). Здобула середню освіту закінчивши середню школу міста Львова у 1956 році. З 1956 до 1957 рік працювала препаратором інституту мікробіології, епідеміології та гігієни АНУРСР у місті Львові.

У період з 1957 до 1962 рік навчалась у Львівському державному університеті імені І. Франка на біологічному факультеті. Закінчивши навчання в університеті за спеціальністю «Біологія» здобула кваліфікацію біолога, вчителя біології і хімії.

У 1962 році працювала техніком-хіміком в експериментальній лабораторії молочної фірми «Верховина» (місто Львів). Після чого, у 1963 році, перейшла працювати вчителем до Львівської середньої школи №5. А пізніше, з 1966 до 1969 року навчалась в аспірантурі при проблемній лабораторії фізіологічно активних сполук Львівського політехнічного інституту.

Після закінчення аспірантури, з 1969 року, працює у Львівському політехнічному інституті на кафедрі технології фізіологічно-активних сполук, у проблемній лабораторії технології фізіологічно-активних сполук, напівпродуктів та барвників на різних посадах: старшим лаборантом, інженером, старшим інженером, молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником.

В 1975 році успішно захищає дисертацію на здобуття ступеня кандидата хімічних наук.

З 1977 року працює на кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. Працювала на посадах асистента (у 1977 році), старшого викладача (з 1977 до 1982 року), доцента (з 1982 року).

Вчене звання доцента кафедри хімії отримала у 1985

році за результатами багаторічної наукової та науково-методичної роботи.

Наукові інтереси стосувалися вивчення впливу людської діяльності на довкілля, розробки методик визначення величини впливу та способів його зменшення. Особлива увага приділялась дослідженню Житомирщини, місцевих водоймищ (водосховище Дениші).

За результатами наукових досліджень видано навчальний посібник з аналітичної хімії та геохімії довкілля. Підготовлено та опубліковано більше 30 наукових та науково-методичних робіт.

За час роботи на кафедрі хімії викладача навчальні дисципліни: біологічна хімія, методика викладання хімії, позакласна робота з хімії в середній школі, загальна та неорганічна хімія, неорганічний та органічний синтез, органічна хімія.

У 1997 році звільнилась за власним бажання з кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка у зв'язку із закінченням терміну трудового договору.

Вознюк Володимир Іванович

Народився 2 квітня 1977 року у селі Вихля Радомишльського району Житомирської області. З 1984 року навчався в Гуто-Потіївській загальноосвітній середній школі Радомишльського району Житомирської області, яку закінчив у 1994 році із золотою медаллю. У цьому ж році вступив на навчання до Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. Навчався на природничому факультеті за спеціальністю «Біологія та хімія». У 1999 році закінчив університет та отримав диплом спеціаліста із відзнакою.

Розпочав свій трудовий шлях 28 серпня 1999 року на кафедрі хімії Житомирського педагогічного університету імені Івана Франка на посаді викладача – стажиста. У жовтні 2001 року вступив до аспірантури при кафедрі хімії Житомирського педагогічного інституту за спеціальністю «Аналітична хімія». Тема дисертаційного дослідження «Неорганічні адсорбенти модифіковані шляхом окислювальної полімеризації в аналітичній практиці». Проводив дослідження особливостей синтезу неорганічних адсорбентів кремнезем-поліанілін та їх сорбційних властивостей.

З 2004 року обраний за конкурсом на посаду асистента кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка у зв'язку із закінченням навчання в аспірантурі.

За результатами наукових досліджень було видано 4 наукові статті та 4 тези доповідей на наукових конференціях.

Під час роботи на кафедрі викладав навчальні дисципліни: аналітична хімія, навчальні і контролюючі комп'ютерні програми, розв'язування задач з хімії, ряд комп'ютерних спецкурсів та факультативів, які розробив разом з Оніщенком Ю. К. та Грицівим В. І.

Трагічно загинув 15 січня 2009 року.

Чернюк Олександр Сергійович

Народився 4 квітня 1979 року в місті Житомирі. Вісім років навчався в Житомирській ЗОШ № 19, а у 1996 році закінчив хімічний факультет Житомирського обласного педагогічного ліцею. У 1996 році вступив до Житомирського педагогічного інституту.

У 2001 році закінчив навчання в університеті і здобув диплом з відзнакою за спеціальністю «Біологія та хімія». У вересні 2001 року працював вчителем хімії та біології в Глинівській ЗОШ Андрушівського району.

У жовтні 2001 року вступив до аспірантури при кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка за спеціальністю «Неорганічна хімія». Під керівництвом доктора хімічних наук, професора Томашика В.М. досліджував процеси хімічного травлення галій стибіду та галій арсеніду в розчинах систем $\text{HNO}_3\text{-HCl(HBr)}$ -органічна кислота. Тема дисертаційного дослідження була обрана «Взаємодія GaSb та GaAs з водними розчинами $\text{HNO}_3\text{-HNaI}$ -органічна кислота»

З 2004 року, після закінчення аспірантури, прийнятий на посаду асистента кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка. У грудні 2006 року успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю «Неорганічна хімія».

За час наукової роботи на кафедрі видано 7 наукових статей, 11 тез доповідей на наукових конференціях, 3 методичні посібники.

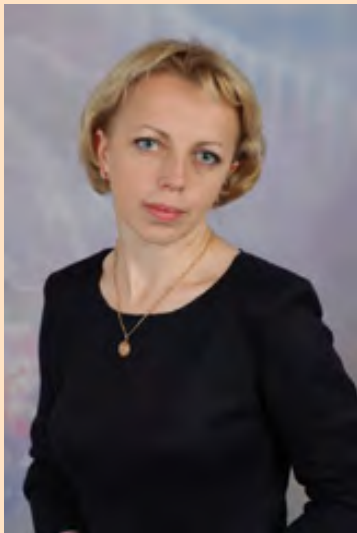
Під час роботи на кафедрі викладав навчальні дисципліни: загальна хімія, неорганічна хімія, неорганічний синтез, основи сучасного хімічного виробництва та біотехнології.

У 2010 році звільнився з кафедри хімії Житомирського державного університету за власним бажанням та переїхав на постійне місце проживання до Республіки Польща.

Сьогодні
З
кафедри хімії
З

Працівники лабораторії неорганічної хімії

Кусак Наталія Володимирівна

Народилась 21 червня 1974 року в селі Качанівка Хмельницького району Вінницької області. У 1991 році з відзнакою закінчила загальноосвітню школу № 19 міста Житомира. У 1996 році, з відзнакою закінчила Житомирський державний педагогічний інститут імені Івана Франка за спеціальністю «Біологія та хімія».

Трудовий шлях розпочала у вересні 1996 року з посади старшого лаборанту кафедри хімії Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка. З 1996 до 2001 року навчалась без відриву від виробництва в аспірантурі Інституту Фізики напівпровідників НАН України. Темою наукового дослідження була обрана «Взаємодія InAs, InSb та GaAs з бромвиділяючими травильними композиціями».

У 2001 році була обрана за конкурсом асистентом кафедри, а після успішного захисту дисертації на здобуття ступеня кандидата хімічних наук у Львівському національному університеті імені Івана Франка за спеціальністю «Неорганічна хімія», у 2003 році, обійняла посаду старшого викладача, а з 2004 року – доцента кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка. За багаторічну плідну працю була обрана завідувачем кафедри хімії, котру очолювала з 2004 по 2014 рік. Пріоритетним напрямком наукового дослідження у теперішній час є синтез та дослідження адсорбційних властивостей нових наноконпозиційних та магніточутливих матеріалів щодо катіонів важких металів, синтез та дослідження нових типів функціоналізованих наноматеріалів і наноконполімерів з високими адсорбційними параметрами та селективністю, перспективних для практичного використання та виробництва на їх основі хімічномодифікованих адсорбентів, що поєднують високу ємність та специфічність, встановлення їх характеристик та умов експлуатації. Дослідження проводяться спільно

з Інститутом хімії поверхні О. О. Чуйка Національної Академії наук України.

За час роботи на кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка були підготовлені та видані 25 наукових статей, патент на корисну модель, задачник із грифом Міністерства освіти та науки України, 6 методичних посібників, 52 тези доповідей.

Навчальні дисципліни, які викладає на кафедрі: загальна хімія, неорганічна хімія, будова речовини, координаційна хімія, теоретичні основи неорганічної хімії.

За результати роботи неодноразово була нагороджена: грамотами Житомирської облради (2012); Грамотами управління освіти і науки Житомирської облдержадміністрації (2014, 2006); Дипломом ЖДУ «Кращий молодий викладач університету» (2004); Дипломом IX Міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні» (2006).

Кусяк Н. В. під час лабораторного заняття. Вересень 2015 рік.

Камінський Олександр Миколайович

Народився 11 грудня 1987 року в місті Радомишль Житомирської області. 2005 року закінчив Радомишльську загальноосвітню школу № 5. У цьому ж році вступив на навчання за напрямом підготовки «Хімія» до Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У 2009 році отримав базову вищу освіту, а в 2010 році закінчив магістратуру в університеті та здобув повну вищу освіту за спеціальністю «Хімія» з кваліфікацією — викладач хімії.

З вересня 2010 року по теперішній час працює асистентом кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

З 2010 до 2014 року навчався без відриву від виробництва в аспірантурі Інституту хімії поверхні імені О. О. Чуйка Національної Академії наук України за спеціальністю «Фізика та хімія поверхні». Темою дисертаційного дослідження обрана «Адсорбція цис-дихлордіамінплатини (II) магніточутливими наноконструкціями на основі магнетиту».

Основна увага у науковій роботі зосереджена на використанні магнітних носіїв, оптимізації умов синтезу, модифікуванні і функціоналізації поверхні, виборі ефективних комплексоутворювачів, аналізі ємності та вибіркової адсорбентів. Напрямок роботи обумовлений необхідністю розробки ефективних та економічних сорбційних матеріалів для ліквідації забруднень навколишнього середовища, очистки води, утилізації відходів, створення новітніх засобів біотехнології для розділення ДНК, імуноглобулінів, антитіл, впровадження лікарських препаратів еферентної терапії тощо. Дослідження проводяться спільно з Інститутом хімії поверхні НАН України.

Результати наукових досліджень відображені в 6

наукових статтях, одному патенті на винахід, 16 тезах доповідей та 4 методичних посібниках.

Працюючи на кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка викладає навчальні дисципліни: загальна хімія, неорганічна хімія, будова речовини, фізична і колоїдна хімія, фізико-хімічний аналіз.

За результатами праці був нагороджений подякою Житомирського державного університету імені Івана Франка за активну участь у науково-дослідній роботі та з нагоди Дня науки в 2015 році.

Камінський О.М. під час виконання демонстраційних дослідів. « День хіміка» травень 2015 рік

Кучерук Сніжана Василівна

Народилась 11 липня 1992 року в місті Житомирі. У 2009 році закінчила Житомирську загальноосвітню школу № 14. Цього ж року вступила на навчання за напрямом підготовки «Хімія» до Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У 2013 році закінчила навчання та отримала базову вищу освіту, а у 2014 році повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» за спеціальністю «Хімія». Після чого продовжила навчання в магістратурі за спеціальністю «Хімія» та отримала кваліфікацію викладача хімії. Паралельно із навчанням в магістратурі, розпочала трудовий шлях на кафедрі в 2014 році, обійнявши посаду старшого лаборанта.

Кучерук С.В. під час підготовки лабораторного заняття.

[illegible][illegible]

Анічкіна Олена Василівна

Народилась 10 лютого 1977 року у місті Іркутськ (Російська Федерація). У 1994 році закінчила Житомирську загальноосвітню школу № 21. Вищу освіту здобула у Житомирському державному педагогічному університеті імені Івана Франка на природничому факультеті. У 1999 році отримала диплом з відзнакою про повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія та хімія», а у 2000 році, після відкриття магістратури з спеціальності «Хімія» в університеті, Анічкіна О.В. перша отримала диплом магістра хімії.

З 2000 року працює на посаді асистента кафедри хімії. Тривалий час (2004-2015 рр.) обіймала посаду заступника декана з навчальної роботи природничого факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка. В 2011, 2012, 2014, 2015 роках виконувала обов'язки заступника, а у 2013 році — відповідального секретаря приймальної комісії університету.

Коло наукових інтересів стосується вдосконалення системи експериментально-методичної підготовки студентів - майбутніх вчителів хімії у вищій школі; модернізації лабораторних занять з методики навчання хімії та впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес вищої школи.

Працює над написанням дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук з теми: «Формування вмінь проведення хімічного експерименту в школі майбутніми вчителями природничих дисциплін».

За результатами наукових досліджень опубліковано 6 статей, 8 методичних посібників, 14 тез доповідей.

Працюючи на кафедрі хімії викладає навчальні дисципліни: методика викладання хімії, техніка хімічного експерименту, методика навчання хімії в старшій профільній школі, методика викладання хімії у вищій школі.

За багаторічну плідну працю нагороджена грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка (2008), грамотою Житомирської обласної ради (2011), грамотою Міністерства освіти і науки України (2012).

Анічкіна О. В. під час лабораторного заняття. Вересень 2015 рік

Авдеєва Ольга Юріївна

Народилася 19 липня 1989 року в смт. Держинськ (сучасний Романів) Житомирської області. У 2006 році закінчила Романівську гімназію та вступила до природничого факультету Житомирського державного університету. У 2010 році здобула базову вищу освіту та у 2011 році повну вищу освіту за спеціальністю «Хімія» та отримала кваліфікацію магістра хімії, викладача хімії. Ка кафедрі розпочала роботу у вересні 2010 році, ще під час навчання в магістратурі працювала лаборантом. З 2012 року асистент кафедри хімії.

Основні наукові інтереси стосуються формування професійної готовності студентів до організації позакласної роботи з хімії в школі.

Навчальні дисципліни, котрі викладає на кафедрі: позакласна робота з хімії, методика розв'язування хімічних задач, техніка хімічного експерименту, методика викладання хімії. За матеріалами досліджень опубліковано 4 тези доповідей.

Авдеєва О.Ю. під час роботи старшим лаборантом. 2011 рік.

Євдоченко Олена Сергіївна

Народилась 20 вересня 1978 року у місті Овруч Житомирської області. У 1995 році закінчила Житомирську загальноосвітню школу № 34. Цього ж року вступила на навчання до Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка на природничий факультет.

У 2001 році закінчила навчання в Житомирському державному педагогічному університеті імені Івана Франка та здобула повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія та хімія».

Починаючи з березня 2002 року працювала методистом заочної форми навчання природничого факультету Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка.

На кафедрі хімії почала працювати у 2014 році на посаді асистента кафедри хімії за сумісництвом. У березні 2015 року перейшла працювати на посаду старшого лаборанта кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Паралельно із виконанням своїх посадових обов'язків старшого лаборанта за суміщенням викладає такі навчальні дисципліни на кафедрі хімії: техніка хімічного експерименту, методика викладання хімії, методика викладання хімії в старшій профільній школі, методика розв'язування хімічних задач.

Коло наукових інтересів стосується вдосконалення техніки шкільного хімічного експерименту сучасної середньої загальноосвітньої школи.

За багаторічну працю була нагороджена грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка за високі досягнення у науковій, виховній і методичній роботі у 2012 році.

Тищенко Надія Петрівна

Народилася 12 серпня 1954 року в селі Марчихина Буда Ямпільського району Сумської області. У 1971 році закінчила середню школу, в селі за місцем проживання. Того ж року вступила до Новомосковського хіміко-механічного технікуму, який закінчила в 1974 році та здобула середню спеціальну освіту за спеціальністю обладнання хімічних та нафто-газопереробних заводів та отримала кваліфікацію техника-механіка.

За розподілом з 1974 до 1977 року працювала на Волзькому заводі органічного синтезу (Російська Федерація). З 1978 до 1990 року працювала у містах Закупі (Чеська республіка), Єреван (Вірменія) за місцем служби чоловіка - військовослужбовця. З лютого 1991 року працює лаборантом кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Тищенко Н. П. в лабораторії № 108. Вересень 2012 рік.

Працівники лабораторії органічної хімії

Листван Володимир Миколайович

Народився 7 листопада 1940 року в селі Високе Монастирського району Тернопільської області. У 1959 році закінчив загальноосвітню школу у селі Товстобаби Монастирського району Тернопільської області. У період з 1959 до 1960 року працював лаборантом у цій же школі.

З 1960 до 1965 року навчався в Чернівецькому державному університеті на хімічному факультеті. Після закінчення навчання вступив до аспірантури при кафедрі органічної хімії цього ж університету, у якій навчався із 1965 до 1968 рік. Науковим керівником дисертаційного дослідження був відомий вчений – органік - професор А. В. Домбровський.

Після закінчення навчання, у 1969 році, успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук на тему «Дослідження в галузі хімії стабільних фосфоранів» за спеціальністю «Органічна хімія». Після закінчення аспірантури з 1968 до 1973 року працював за направленням на загальнотехнічному факультеті Політехнічного інституту у місті Шостка.

З 1973 року і дотепер доцент кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка (у 1973 році — Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка).

Наукові інтереси стосуються вивчення фосфонієвих солей і фосфоролідів та їх використання в синтезі фізіологічно-активних речовин, органічних люмінофорів і рідких кристалів.

За довготривалу плідну роботу було підготовлено та опубліковано 38 наукових статей, 3 патенти на винаходи, 58 тез доповідей на наукових конференціях та 7 методичних посібників.

Навчальні дисципліни, викладання котрих проводить: органічна хімія, органічний синтез, теоретичні основи

органічної хімії та сучасні методи дослідження, основи наукових досліджень в хімії.

За результатами наукової та освітянської роботи нагороджений багатьма почесними грамотами університету (1978, 2000, 2006, 2007, 2009 рр.), грамотою Міністерства освіти і науки України за підготовку переможця Всеукраїнського конкурсу учнів - членів Малої академії наук України у 2006 році. У 2014 році нагороджений почесною відзнакою «Заслужений працівник Житомирського державного університету».

Листван В. М. в лаборантській кімнаті. 2015 рік

Листван Віталій Володимирович

Народився 21 березня 1973 року у м. Шостка Сумської області. Закінчив ЗОШ № 12 м. Житомира у 1989 році. У період з 1989 до 1994 року навчався на хімічному факультеті Київського державного університету імені Тараса Шевченка. Після закінчення університету вступив до аспірантури Інституту органічної хімії НАН України де навчався із 1994 до 1997 рік.

Трудовий шлях розпочав у 1998 році в авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України», у 1999 році працював провідним інженером ВАТ «Київський завод реактивів, індикаторів та аналітичних препаратів».

Результатом наукової роботи над темою дисертаційного дослідження «Синтез флуоровмісних органічних сполук сірки на основі 1,1-дигідрополіфлуоралкілсульфідів» став захист у 1998 році дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю «Органічна хімія». З 1999 року - працівник Житомирського державного університету імені Івана Франка на посаді старшого викладача, а з 2001 року - доцента кафедри хімії.

Основним напрямком наукової роботи визначено синтез фосфонієвих солей і фосфорілідів та нових органічних сполук на їх основі; одержання сполук з потенційною фізіологічною активністю (антимікробною, антиоксидантною тощо), що містять фрагменти вже відомих біологічно активних сполук та фармацевтичних препаратів; вивчення їх фізіологічної дії. За результатами дослідження антибактеріальної дії двох отриманих речовин, отримав, як співавтор винаходу, деклараційні патенти на корисні моделі. У співпраці з Інститутом клітинної біології та генетичної інженерії НАН України займається вивченням антиоксидантної, антимікробної, протипухлинної дії одержаних нових органічних сполук.

За результатами наукових досліджень опубліковано 18

статей, 42 тези доповідей на наукових конференціях, отримано 2 патенти, створено 6 методичних посібників.

На кафедрі хімії викладає навчальні дисципліни: органічна хімія, органічний синтез, хімія ароматичних та гетероциклічних сполук, хімія лікарських засобів.

За багаторічну плідну працю нагороджений почесними грамотами університету: за активну науково-дослідну роботу та за вагомий внесок у розвиток інтеграції науки та освіти; грамотою управління освіти та науки облдержадміністрації - за активну участь у науково-дослідній роботі.

Листван В. В. під час лабораторного заняття. 2015 рік

Янович Ірина Володимирівна

Народилась 1 січня 1984 року у місті Черняхів Житомирської області. У 2000 році закінчила Черняхівську загальноосвітню школу I-III ступенів. Цього ж року вступила на навчання до Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка на природничий факультет, який закінчила у 2004 році та отримала кваліфікацію бакалавра. Продовжила навчання в Житомирському університеті здобувши диплом спеціаліста за спеціальністю «Біологія і хімія» (2005 рік) та диплом магістра, здобувши кваліфікацію викладача хімії (2006 рік).

Працювати на кафедрі хімії почала у 2005 році посівши посаду старшого лаборанта. У 2009 році вступила на навчання до аспірантури в Інститут хімії високомолекулярних сполук Національної Академії наук України в місті Києві, з відривом від виробництва, яку успішно закінчила у 2012 році. Темою дисертаційного дослідження було обрано «Структурномодифіковані функціональні еластичні пінополіуретани на основі вуглеводів та олій природного походження».

Результатом навчання в аспірантурі став успішний захист дисертації на здобуття ступеня кандидата хімічних наук зі спеціальності «Хімія високомолекулярних сполук» в 2013 році.

Коло наукових інтересів визначається розробкою нових полімерів з використанням відновлюваних ресурсів як джерела сировини, що здатні деградувати в умовах довкілля, та розробкою ефективних способів їх виробництва. А саме, створення пінополіуретанів на основі природних сполук (дисахаридів, полісахаридів і рослинних олій) зі збереженням функціональних показників класичних пінополіуретанів та здатністю

деградувати під впливом факторів довкілля після закінчення терміну використання; встановлення взаємозв'язку між їх структурою і властивостями, закономірностей впливу структури та складу на характер процесів деградації.

За результатами наукових досліджень опубліковано 7 наукових статей, 8 тез доповідей, отримано 6 патентів на винахід.

Навчальні дисципліни, котрі викладає на кафедрі хімії: хімія високомолекулярних сполук, хімія лікарських засобів, органічна хімія.

Янович І. В. під час лабораторного заняття. Вересень 2015

Матвієнко Олена Василівна

Народилась 31 січня 1962 року в місті Зимогир'я Луганської області. У 1979 році закінчила Зимогир'ївську ЗОШ № 2 з відзнакою. Того ж року вступила на навчання до Київського політехнічного інституту на хіміко-технологічний факультет, який закінчила у 1985 році та здобула повну вищу освіту за спеціальністю «Технологія основного органічного та нафтохімічного синтезу» та отримала кваліфікацію інженер-хімік-технолог.

У 1985 за розподілом працювала на Лисичанському нафтопереробному заводі інженером-хіміком. З 1987 року - няня дитячого садка міста Нижньоудинська Іркутської області (Російська Федерація), а з вересня 1992 року комірник на Житомирській панчішній фабриці. У жовтні 1992 року – старший лаборант кафедри хімії.

Матвієнко О. В. на робочому місці. Січень 2011 року.

*Зразівники лабораторії
аналітичної хімії*

Кичкирук Ольга Юріївна

Народилась 10 лютого 1972 року у місті Житомир. Закінчила загально-освітню школу № 19 міста Житомира. Вищу освіту здобула у Київському державному університеті імені Тараса Шевченка на хімічному факультеті у 1994 році. У період з 1996 до 1999 року навчалася в аспірантурі в Інституті хімії поверхні ім. О. О. Чуйка Національної Академії України.

Паралельно із навчанням в аспірантурі розпочала працювати на кафедрі хімії Житомирської державної агроекологічної академії, асистентом кафедри з 1994 до 1996 року.

В 1999 році перейшла на роботу інженером I категорії в Інститут хімії поверхні ім. О. О. Чуйка Національної Академії наук України. Працювала там до 2004 року, після чого перейшла на кафедру хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка на посаду асистента, старшого викладача, а пізніше була обрана за конкурсом на посаду доцента.

У 2008 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю «Фізика і хімія поверхні». Темою наукового дослідження було обрано: «Застосування реакції амінометилування для іммобілізації комплексотвірних аналітичних реагентів на поверхні кремнеземів».

Наукові інтереси полягають у вивченні властивостей комплексують адсорбентів, зокрема кремнеземів, синтезі та можливості їх використання для вилучення іонів важких металів з водних розчинів, яка проводиться у співпраці із науковцями науково-дослідного Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка Національної Академії наук України, Київським державним університетом імені Тараса Шевченка. Працювала в рамках держбюджетної роботи з теми «Синтез та використання нових комплексують сорбентів для твердофазної екстракції іонів

та молекул» (2006-2008 рр.) та з теми проекту фундаментальних досліджень «Синтез нових комплексуютьючих адсорбентів для твердофазної екстракції іонів та молекул» (2007-2008).

За результатами наукових досліджень опубліковано 21 наукову статтю, 40 тез доповідей на наукових конференціях, задачник з грифом Міністерства освіти і науки України, 5 методичних посібників.

Працюючи на кафедрі викладає навчальні дисципліни: аналітична хімія, екологічна хімія, фізико-хімічні методи дослідження.

За результатами багаторічної праці була нагороджена грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка за наукові успіхи (2009 рік).

Кичкирук О.Ю. в науковій лабораторії.

Кусяк Андрій Петрович

Народився 15 травня 1974 року у місті Житомирі. У 1991 році закінчив Житомирську загальноосвітню школу № 22. У 1991 році вступив на навчання до Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка на природничий факультет, який закінчив у 1996 році, отримавши повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія та хімія». З 1995 року розпочав працювати за фахом вчителем біології та хімії в Житомирській загальноосвітній школі № 14, пізніше у Високівській школі Черняхівського району Житомирської області (1996 рік), у Житомирській загальноосвітній школі № 3 (1997 рік). З 2011 року працює в Житомирському базовому фармацевтичному коледжі ім. Г. С. Протасевича.

В 2012 році закінчив магістратуру Житомирського державного університету імені Івана Франка, отримавши кваліфікацію хіміка, викладача хімії. У цей же рік вступив до аспірантури Інституту хімії поверхні Національної Академії наук України у місті Києві, де дотепер навчається.

Темою дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук обрано «Адсорбційні властивості магніточутливих нанокompatитів на основі магнетиту модифікованих SiO_2 , TiO_2 , Al_2O_3 ».

З вересня 2014 року працює на кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка на посаді асистента.

Наукові дослідження проводяться в рамках проекту «Синтез та дослідження адсорбційних властивостей нових нанокompatиційних та магніточутливих матеріалів щодо катіонів важких металів». Основна увага зосереджена на використанні магнітних носіїв, оптимізації умов синтезу, модифікуванні і функціоналізації поверхні, виборі ефективних комплексоутворювачів, аналізі ємності та вибірковості адсорбентів. Напрямок роботи обумовлений необхідністю розробки ефективних та економічних

сорбційних матеріалів для ліквідації забруднень навколишнього середовища, очистки води, утилізації відходів, створення новітніх засобів біотехнології для розділення ДНК, імуноглобулінів, антитіл, впровадження лікарських препаратів еферентної терапії тощо.

Результати наукової роботи висвітлені у 4 наукових статтях, 2 тезах доповідей на наукових конференціях, 3 методичних посібниках.

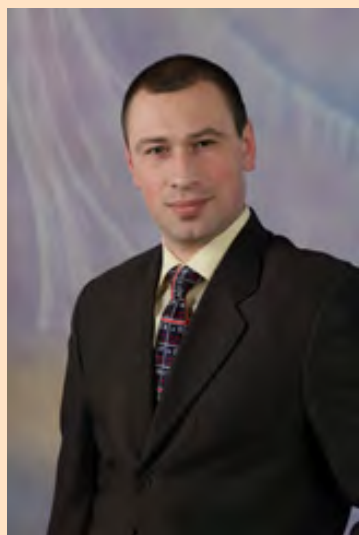
Працюючи на кафедрі хімії викладає навчальні дисципліни: аналітична хімія, вибрані розділи неорганічної хімії, фізико-хімічний аналіз, загальна хімія.

Кусяк А. П. під час лабораторного заняття, аудиторія № 114

Працівники лабораторії хімічної технології

Денисюк Роман Олександрович

Народився 24 липня 1982 року в селищі міського типу Головині Черняхівського району Житомирської області. У 1999 році закінчив Житомирський обласний педагогічний ліцей та вступив на навчання до Житомирського педагогічного університету імені Івана Франка на природничий факультет. У 2004 році закінчив навчання в університеті та здобув повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія та хімія». У 2004-2005 роках працював вчителем хімії Головинської гімназії Черняхівського району Житомирської області.

У 2004 році вступив до аспірантури, без відриву від виробництва, до Інституту фізики напівпровідників Національної Академії наук України ім. В. Є. Лашкарьова за спеціальністю «Технологія, обладнання та виробництво електронної техніки». Після закінчення навчання в аспірантурі успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Взаємодія твердих розчинів $\text{Cd}_{1-x}\text{Mn}_x\text{Te}$ з іодвмісними (I_2 — метанол, I_2 — диметилформамід) та іодвиділяючими (H_2O_2 – HI –розчинник) травильними композиціями» та здобув науковий ступінь кандидата хімічних наук за спеціальністю «Хімія твердого тіла».

Працювати на кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка розпочав у 2005 році з посади асистента, з 2011 року став старшим викладачем, а у 2014 році, за конкурсом, був обраний на посаду доцента.

Наукові інтереси пов'язані із рідкофазним травленням напівпровідникових сполук на основі CdTe галогенвмісними та галогенвиділяючими розчинами. Основна увага приділяється дослідженню процесів хіміко-динамічного полірування, хіміко-механічного полірування поверхні напівпровідників, визначенню електрохімічних процесів при розчиненні. Проводиться ґрунтовна робота із розробки розчинів для полірування поверхні

напівпровідників, оптимізації режимів обробки поверхні, встановленню кінетичних залежностей та параметрів полірування напівпровідників гаолгенвмісних та гаологен-виділяючих травників.

Результати наукових досліджень опубліковані в 14 наукових статтях, 34 тезах доповідей на конференціях, 5 методичних посібниках.

Працюючи на кафедрі викладає навчальні дисципліни: хімічна технологія, неорганічний синтез, електрохімія, фізико-хімічні методи дослідження.

За результатами роботи на кафедрі нагороджений грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка за активну участь у науково-дослідній роботі та з нагоди Дня науки (2012 рік).

Денисюк Р.О. під час виконання дисертаційного дослідження.

Кондратенко Олена Ульянівна

Народилася 10 грудня 1970 року в місті Житомирі. У 1988 році закінчила Житомирську загальноосвітню школу № 22. Одразу після закінчення ЗОШ розпочала свій трудовий шлях з вересня 1988 року - кранівник на заводі «Верстати-автомати». У 1989 році вступила до Житомирського державного педагогічного інституту на природничий факультет, який закінчила у 1995 році

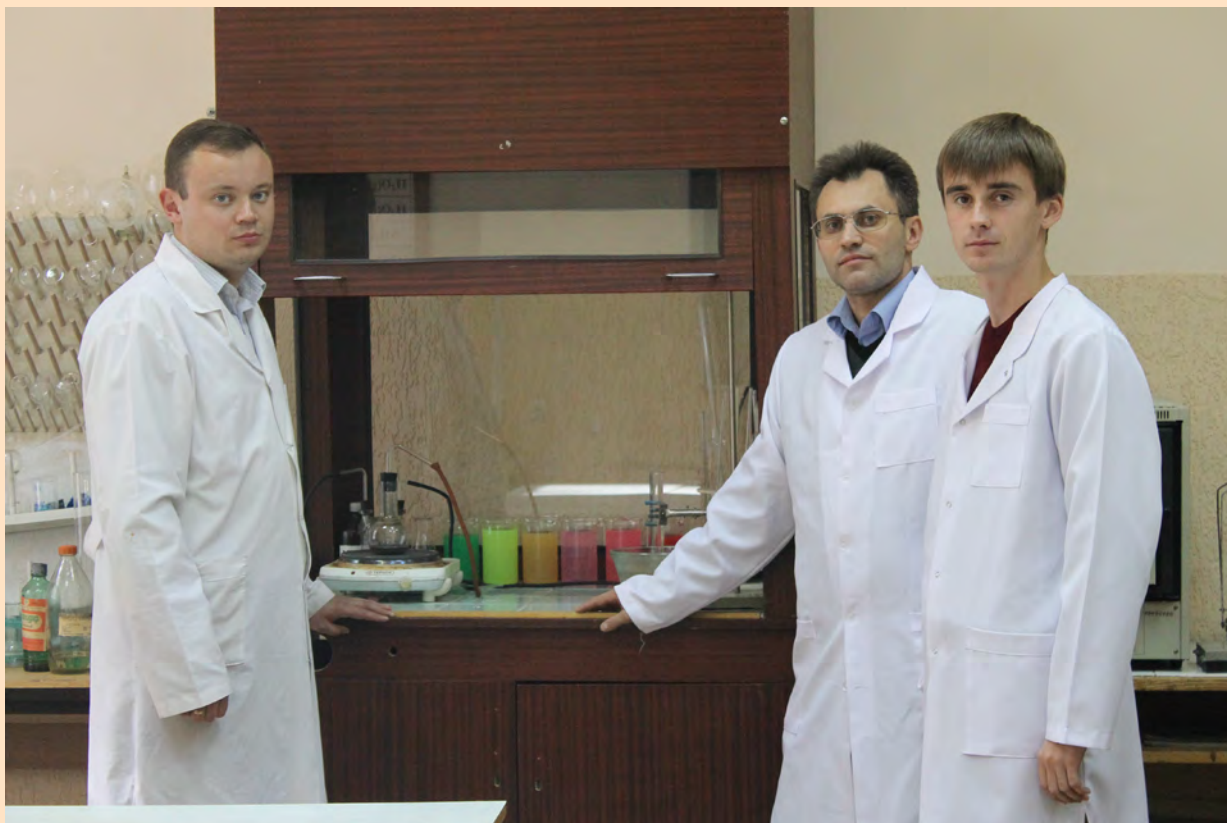
та здобула повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія і хімія» та отримала кваліфікацію вчителя біології і хімії.

Працює на кафедрі на посаді старшого лаборанта з 1995 року. Паралельно із виконанням посадових обов'язків лаборанта, за суміщенням, працює асистентом кафедри, викладаючи навчальні дисципліни «Методика викладання хімії», «Методика розв'язування хімічних задач».

Кондратенко О. У. в аудиторії хімічної технології

*Працівники лабораторії
фізичної та колоїдної хімії*

Чумак Володимир Валентинович

Народився 9 листопада 1976 року в місті Запоріжжя. У 1993 році з відзнакою закінчив загальноосвітню школу № 19 міста Житомира. У 1993 році вступив до Житомирського педагогічного інституту імені Івана Франка, який закінчив, з відзнакою, у 1998 році та отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Біологія та хімія».

У 1998-2001 роках працював вчителем хімії та біології в Іванівській загальноосвітній школі I-III ступенів Житомирського району. У цей же період, працював за сумісництвом в загальноосвітній школі I-III ступенів № 8 міста Житомира та у Житомирському вищому професійному училищі-інтернаті.

У 2001 році вступив до Запорізького державного медичного університету на фармацевтичний факультет, який закінчив з відзнакою (без відриву від виробництва) у 2004 році, здобувши кваліфікацію провізора за спеціальністю «Фармація».

З вересня 2001 до 2003 року працював на кафедрі хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка на посаді асистента. У 2003 році був направлений на річне стажування до Київського національного університету імені Тараса Шевченка викладачем-стажистом на хімічний факультет.

У 2004 році вступив до аспірантури хімічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Неорганічна хімія» з відривом від виробництва. Темою дисертаційного дослідження було обрано «Особливості утворення, будова і властивості п'ятишарових перовскітоподібних сполук та ізоморфнозаміщених фаз типу $A_5B_5O_{17}$ ».

У жовтні 2007 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка достроково захистив дисертацію та здобув науковий ступінь кандидата хімічних

наук.

Після успішного захисту дисертації був прийнятий на роботу на кафедру хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка на посаду асистента (2007 рік), старшого викладача (2008 рік), а з 2010 року – доцента.

Наукові інтереси стосуються синтезу та дослідження оксидних сполук та фаз із шаруватою перовскітоподібною структурою типів $A_nB_nO_{3n+2}$, $A_{n+1}B_nO_{3n+1}$, $A_nB_nO_{3n+1}$ та $A_nB_{n-1}O_{3n}$, встановлення взаємозв'язків склад — будова — властивість, пошук кореляцій між складом (будовою)

Чумак В.В. під час виконання науково-дослідницької роботи.

та механізмами утворення, поліморфними перетвореннями

і границями морфотропних переходів сполук і фаз цього типу, виявлення факторів впливу на них, а також визначення критеріїв направлено пошуку нових представників цього класу сполук.

У 2014 році був обраний за конкурсом на посаду завідувача кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Працював в рамках держбюджетних тем: «Особливості механізмів утворення шаруватих перовскітоподібних сполук типу $A_nB_nO_{3n+2}$ ($n = 5, 6$) із систем сумісноосаджених компонентів» та «Дослідження умов одержання та синтез вихідних полікристалічних матеріалів на основі сполук типу $A_nB_nO_{3n+2}$ за методом сумісного осадження та за золь-гель технологією».

Результати наукових досягнень опубліковані у вигляді 30 наукових статей, 38 тез доповідей на наукових конференціях.

Основні навчальні дисципліни які викладає на кафедрі: фізична і колоїдна хімія, кристалохімія, неорганічна хімія, біонеорганічна хімія.

Паралельно із виконанням безпосередніх посадових обов'язків доцента кафедри у 2009 та 2013 році працював заступником відповідального секретаря приймальної комісії, а у 2010-2012, 2014-2015 роках відповідальним секретарем приймальної комісії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

За результатами багаторічної плідної праці був відзначений стипендією Кабінету Міністрів України (2010-2012 р.), грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка (2008 р.); грамотою Житомирської обласної ради (2009 р.); почесною грамотою Житомирської обласної державної адміністрації (2010 р.); грамотою управління освіти і науки Житомирської облдержадміністрації (2012 р.); подякою Житомирського державного університету імені Івана Франка (2013 р.); подякою Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

Јвоздієвський Євген Євгенійович

Народився 21 лютого 1987 року в селищі міського типу Любар Житомирської області. У 2005 році з відзнакою закінчив Любарську загальноосвітню школу I-III ступенів № 1. Цього ж року вступив на навчання до Житомирського державного університету імені Івана Франка за напрямом підготовки «Хімія».

В 2009 році закінчив навчання та здобув кваліфікацію бакалавра хімії. Продовжив навчання у магістратурі Житомирського державного університету імені Івана Франка та у 2010 році отримав кваліфікацію викладача хімії.

Після закінчення навчання був прийнятий на посаду старшого лаборанта кафедри хімії (2010 рік), а пізніше обраний за конкурсом на посаду асистента кафедри (2012 рік).

В 2011 році розпочав наукову роботу в якості здобувача наукового ступеня кандидата хімічних наук, який працює над дисертаційним дослідженням поза аспірантурою, в Інституті фізики напівпровідників Національної Академії наук України ім. В. Є. Лашкарьова. Тема дисертаційного дослідження визначена, як «Взаємодія CdTe і твердих розчинів $Zn_xCd_{1-x}Te$ та $Cd_xHg_{1-x}Te$ з травильними композиціями на основі розчинів HNO_3 -HI-органічний розчинник».

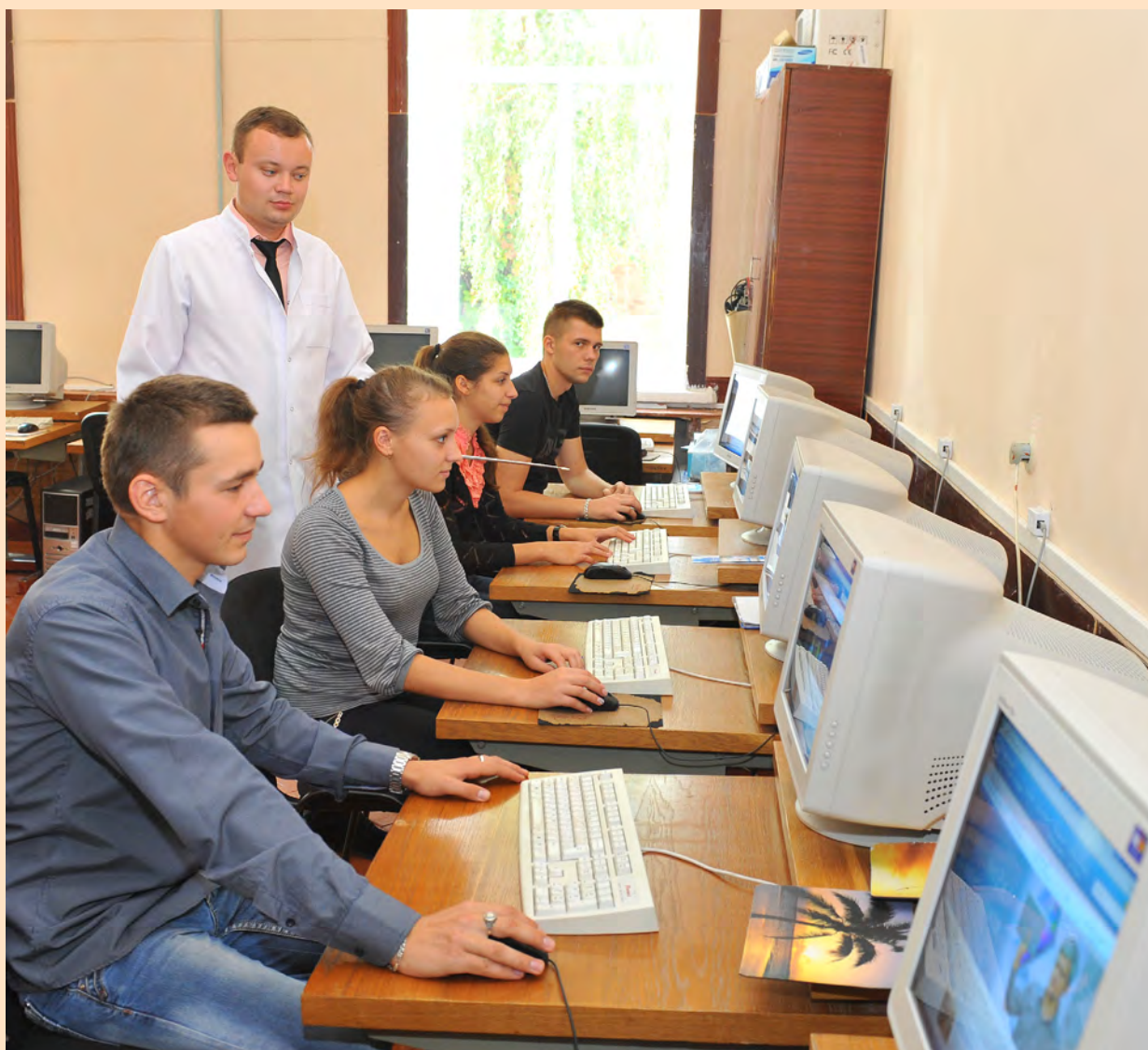
Наукові інтереси стосуються хімічного полірування кадмій телуриду та твердих розчинів на його основі; розробки розчинів для полірування поверхні напівпровідників, оптимізації режимів обробки поверхні; встановленню кінетичних залежностей та параметрів полірування напівпровідників галогенвмісних та галогенвиділяючих травників.

За результатами наукової роботи опублікована 1 наукова

стаття та 15 тез доповідей на наукових конференціях, 5 методичних посібників.

Працюючи на кафедрі, викладає такі навчальні дисципліни: Intel® «Навчання для майбутнього», комп'ютерні технології в хімії, фізична і колоїдна хімія.

За плідну працю нагороджений грамотою Житомирського державного університету імені Івана Франка за активну участь у науково-дослідній роботі та з нагоди Дня науки (2015 р.).

Гвоздівський Є. Є. під час заняття в 203 аудиторії

Чайка Микола Володимирович

Народився 10 грудня 1992 року в місті Баранівка Житомирської області. У 2010 році з відзнакою закінчив Баранівську загальноосвітню школу № 2 ім. О. Сябрук. Цього ж року вступив на навчання до Житомирського державного університету імені Івана Франка за напрямом підготовки «Хімія». Закінчивши у 2014 році навчання на природничому факультеті університету здобув базову вищу освіту та отримав диплом бакалавра з відзнакою.

У 2015 році успішно закінчив магістратуру Житомирського державного університету імені Івана Франка за спеціальністю «Хімія», отримавши кваліфікацію хіміка, викладача хімії.

Паралельно із навчанням в магістратурі працював на кафедрі хімії лаборантом. По закінченню магістратури був переведений на посаду старшого лаборанта кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

У жовтні 2015 року вступив до аспірантури без відриву від виробництва при Інституті фізики напівпровідників Національної Академії наук України ім. В. Є. Лашкарьова. Науковим керівником молодого аспіранта є професор, доктор хімічних наук Томашик В.М.

Коло наукових інтересів зосереджено на вивченні хімічної взаємодії монокристалічних поверхонь напівпровідникових сполук. Чайка М. В. займається експериментальними дослідженнями, що дозволяють розробити алгоритм для підбору та оптимізації складу полірувальних травильних композицій, який включає математичне моделювання експерименту за допомогою симплекс-гратчатих планів, дослідження залежності швидкості травлення від концентрації, температури та швидкості обертання диску, термодинамічне моделювання

процесів хімічного травлення шляхом мінімізації вільної енергії системи, а також дослідження фазового та компонентного складу поверхневих шарів.

Результати наукових досліджень висвітлені в 5 тезах доповідей на наукових конференціях.

Чайка М. В. визначає коефіцієнт заломлення розчинів. Жовтень 2015 року.